1165 | 1889 ԱՊՐԻԼ 20 ՓԷՆՃՇԷՆՊԻՀ)(1306 ՌԱՄԱԶԱՆ 2 | ՊԷՇԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ՓՈԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղշ·	70 ղշ·	40 ղշ·
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճմուասը 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Իլքի, ձճքի վէ յնկի սահիֆէ սաթըրը ղրշ· 3
Դէօրտիւնճիւ սահիֆէ 11ի 10ը· ղս· » 3

Մէքթուպը նաֆիյա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ ակսի օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մուտիրը
ՅՈՎՀԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ․․ միւրաճաաթ օլունա։

ԺԷՆԷՐԱԼ ՊՈՒԼԱՆԺԷ

Կէչէն բազար կիւնիւ Ժէնէրալ Պուլանժէնին տօղտուղը կիւն օլմագլա, Բարիզտէ քէչիտէ օլընան պիր զիյաֆէթտէ, Պուլանժէ թարաֆտարը օլան մէպուսանըն քեաֆֆէսի հազըր պուլընմըշլար տըր։

* *

Լօնտրատան իչար օլընտըղընա կէօրէ, Ժէնէրալ Պուլանժէ՝ քէնտի չէքէֆինէ օլարագ կէչէն ճումաա էրթէսի աքշամը լօրտ Րանտօլֆ Չըրչիլ թարաֆընտան քէչիտէ օլընան պիր զիյաֆէթտէ հազըր պուլընմըշ, վէ պու զիյաֆէթտէ գօնթ Տիլօն իլէ Ժէնէրալ Կրաձամ, Ժէնէրալ Ուիլեամ, միրալայ Օլիֆան վէ միրալայ Մօնթակ տախի հազըր պուլընմըշլար տըր։ Իալանտանըն Տըյլին չէհրինի զիյարէթ իթմէսի իչիւն վուգու պուլան պիր տավէթէ Ժէնէրալ Պուլանժէնին իճապէթ իտէճէյի ըիվայէթ օլընըյօր իմիշ։

* *

Րօմատան պէր վէճհը աթի խաբէր վէրիլմիշ տըր։

«Ժէնէրալ Պուլանժէնին սարֆ իթտիկի մէպալիղը քիւլլիյէնին պիր գըսմը՝ Գաթօլիք ճէօմաաթը սանտըգլարընտան իթա օլընտըղընա տաիր տէվէրան իտէն ըիվայաթտան Բաբա հազրէթլէրի խապէրտար օլմագ իւզէրինէ պունա տաիր թահգիգաթ չէտիտէ իճրասընը էմր իթմիշ, վէ նէթիճէի թահգիգաթտա ձիզվիթ սանտըգլարընտան Պուլանժէյէ քիւլլիյէթլի մէպալիղ իթա օլընտըղը մէյտանա չըգմըշ տըր։

«Բաբա հազրէթլէրի՝ պու վագաանըն Ֆրանսատա բէք պէօյիւք սուի թէսիրի մուճիպ օլաճաղընտան գօրգարագ, ձիզվիթլէրին պու հարէքէթլէրինտէն աղա մալիւմաթը օլմատըղընը Բարիզ հիւքիւմէթինէ թէպլիղ օլընմասընը ումուրը խարիճիյէ միւսթէշարլըղընա էմր իթմիշ տիր։»

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Ֆիլիպէտէն իչար օլընտըղընա կէօրէ, ախիրէն չէհրը մէզքիւրտէ հիւքիւմէթ ալէյհինտէ օլարագ նէշր օլընմայա պաշլայան վէ իքի նիւսխասը զապթ ու միւսատէրէ օլընան Բօսթ նամ Պուլկար կազէթասընըն սահիպ վէ մէսուլը՝ պու քէրրէ պատէլ մուհաքէմէ պիր սէնէ հապս ճէզասընա մահքիւմ օլմուշ, վէ մէզքիւր կազէթանըն էտէնիտէն նէշրը օլընմամասը իչիւն թէտաաիրը լազըմէ իթթիխազ գըլընմըշ տըր։

* *

Բրէնս Ֆէրտինանտըն՝ Եանպօլու իլէ Պուրկազ պէյնինտէ թէմտիտ իտիլէճէք շըմէնտիֆէր խաթթընըն րէսմի քիւշատը ինշաաթընը իճրա իթմէք իւզրէ հէյէթը վիւքէլա իլէ պէրապէր Եանպօլույա կիտէճէյի վէ իքի գազմայը քէնտիսի մուրաճաաթը Սօֆիատան խաղըըլէյօր։

* *

Սօֆիատան իչար օլընտըղընա կէօրէ, պագը էսպապը տոնիյէտէն տօլայը Ֆիլիպէտէ պագը գօրըշլըգլար զուհուր իթտիկի՝ չու սօն կիւնլէրտէ չայի օլմուշ իսէ տէ, պու չայիա՝ Ֆիլիպէտէ պագը Գաթօլիք Պուլկարլարըն՝ չիմտիյէ գատար պիր ֆիտանըլըգ իթթիխազ իտիլմիշ օլան պիր արազիտէ հայվան օթլաթմագ հուգուգը իտտաասընտա պուլունմալարը իւզէրինէ բօլիսին պագը էշխասը թէվգիֆէ մէճպուր օլմասընտան նէշէթ իթմիշ տիր։

ՔԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Մըսըրտա իտխալ օլընան Օսմանլը Թիւթիւնլէրինին կէօմրիւք րէսմինին (րէֆթիյէ) Բէժի իտարէսինտէն Տօյունը Ումումիյէի Օսմանիյէ իտարէսինէ թէրք ու իատէսի մէսէլէսի՝ թէսվիյէ էտիլմիշ օլմագ իւզրէ տիր։

Մալիւմ օլտըղը վէճհլէ, Բէժի վէ Տօյունը Ումումիյէ իտարէլէրի պէյնինտէ պու պապտա ագտ իտիլմիշ օլան մուգավէլէնամէ՝ պունտան 6 այ էվվէլ մէճլիսը խասսը վիւքէլաճա գապուլ իտիլմիշ, վէ Մապէյն պաշ քիթապէթը ճէլիլէսինէ իրսալ օլընան մազպաթա՝ հէյէթը վիւքէլա ազասընտան պիր զաթըն պու մէսէլէ հագգընտա թէրմէյան էյլէտիկի պազը գուսուրը իսթիթրագիյէյի հալլ պուլընմըշ իտի։

Մէզքիւր մազպաթա՝ մէսէլէնին հուգուգ միւշավիրլէրինճէ եէնիտէն թէտգիգ իտիլմէսի էմրիլէ Պապը Ալիյէ կէօնտէրիլմիշ, վէ հուգուգ միւշավիրլէրի տախի պու պապտէքի լայիհալարընը ախիրէն իթմամ իթմիշ օլտուգլարընտան, մէզքիւր լայիհա՝ գարիպէն մէճլիսը վիւքէլաճա թաճտը թէտգիգէ ալընաճագ տըր։

Մէսմուամըզա կէօրէ, լայիհաի մէզքիւրէ՝ ագտ իտէն մէճլիսը վիւքէլա թարաֆընտան վէրիլէն գարարը մուվաֆըգ տըր։

——

Պէյօղլու միւթէսարըֆլըղը վէզնէսինտէ միւսթախտէմ Իսմայիլ էֆ· նամընտա պիր բօլիս մէմուրը՝ պունտան $1\frac{1}{2}$ այ մուգատտէմ 120 լիրա իխթիլաս իլէ ֆիրար էյլէմիշ իտի։

Իճրա օլընան թէհարրիյաթ իւզէրինէ մէրգումըն Րումանիատա քեաին Թուլչա չէհրինէ ֆիրար էյլէտիկի անլաշըլմագլա, մէրգումըն թէվգիֆ վէ թէսլիմի զըմնընտա Րումանիա հիւքիւմէթի նէզտինտէ իճրաի թէշէպպիւս իթմէսի Պուգրէշտէքի Օսմանլը սէֆիրի Ֆէրիտուն պէյ հազրէթլէրինէ իչար իտիլմիշ, վէ սէֆիրը միւշարէյլէհ թարաֆընտան տա Թուլչա չէհպէնտէրի Տավուտ էֆ·յէ իչարը քէյֆիյէթ օլընմըշ տըր։

Տավուտ էֆէնտի՝ ճէվապընտա, Իսմայիլ էֆ·նին ֆիլվագը Թուլչատա պուլընտըղընը, վէ ֆագաթ Թուլչա բօլիս իտարէսինին Պուգրէշտէն էմրը մախսուս օլմատըգճա մէրգումը թէրտէսթ իտէմէյէճէյինի պէյան իթտիկինի պիլտիրմիշ տիր։

Պունըն իւզէրինէ Ֆէրիտուն պէյ հազրէթլէրի՝ Րումանիա խարիճիյէ նազըրընա միւրաճաաթ իթմիշ իսէ տէ, նազըրը մումաիլէյհ՝ մազնունըն մահքիւմիյէթինէ տաիր պիր մահքէմէ թարաֆընտան սատըր օլան հիւքմին սուրէթի Ֆրանսըզճա թէրճէմէսիյլէ պէրապէր կէօնտէրիլմէսինէ, մազնունը մէրգումըն թէսլիմ իտիլէճէյինի պիլտիրմիշ տիր։ Ֆէրիտուն պէյ հազրէթլէրի՝ քէյֆիյէթի Խարիճիյէ նազըրը Սաիտ բաշա հազրէթլէրինէ իչար իթմիշ, վէ չիմտի իշ պու մէրքէզտէ գալմըշ տըր։

——

Մըսըր գօմիսէրի Ղազի Մուխթար բաշա հազրէթլէրինին Բէթէրպուրկ սէֆարէթինէ թայինի օլունաճաղընը Ա... Հ... ըիվայէթ իթմիշ իսէ տէ, Դահիլիյէտէն իչար օլընտըղընա կէօրէ, բաշայի միւշարէյլէյհ հիչ պիր թէպտիլը վուգու պուլմամըշ տըր։

——

Տանիմարգա տէվլէթի՝ Գօբէնհակ չէհրինին իսթիհքեամաթընը պիր գաթ տահա թազքիմ իթմէք իւզրէ Մակտէպուրկ ֆապրիգալարընտան պիրխաճէ զըրհլը գուլէլէր իմալինի սըբարըշ իթմիշ տիր։

——

Կէչէն բազար կէճէսի Թրիէսթէ բօսթախանէսինէ սարիգլէր տուխուլ իտուպ, պիր թագըմ բօսթա բաքէթլէրի, խազինէի տէվլէթէ աիտ 21000 ֆիօրին վէ պիր թիւճճարըն մալը օլան 3000 ատէտ Ֆրանսըզ ալթունընը հավի պիր թագըմ թօրպալարը սըրգաթ իթմիշլէր տիր։ Սըրգաթ օլընան էշհամը նագտիյէ 53000 ֆիօրին թախմին օլունըյօր։

Պէհէրի 1 ֆիօրինլիք պիր միլեօն պանգնօթ իլէ, պիր խայլի թօրպա Մարիա Թէրէզա կիւմիւշ մէճիտիյէսինի հավի օլան 2 գաճայը խըրսըզլար գալտըրամամըշլար տըր։ Սարիգլէր՝ հէնուզ էլէ կէչիրիլէմէմիշ տիր։

ՊԻՐ ՏԱՂԸՆ ԵԸՔԸԼՄԱՍԸ

Թրապիզօնտան եազըլան պիր մէքթուպա կէօրէ, ապրիլին 8ինճի ճումաա էրթէսի կիւնիւ Էրզրում բօսթասը՝ պէրմիւթատ Թրապիզօնտան հարէքէթ իթմիշ, վէ էօնտէն բօսթա վէ կրուբօլարը հավի օլան արապա, վէ արգատան տախի թաթար իլէ արգատաշըընըն արապասը վէ բօսթանըն մուհաֆազասընա մէմուր իքի սիւվարի ժանտարմա կիթմէքտէ պուլընմըշլար տըր։ 24 սաաթտան պէրու եաղմուր եաղմագտա օլուպ, տաղլարտան սէլլէր ագմագտա վէ եօլըն իւզէրինտէ պուլընան նէհիր գապարըգ չիտտէթլէ ճէրէյան պաշլամըշ տըր։

Բօսթա՝ պիր սաաթլըգ եօլ ալտըգտան սօնրա, եօլըն պիր թարաֆը չայ օլան եէրինէ մուվասալէթինտէ, անըզըն տէհշէթլի պիր սէտա գոպհուրիլէ պէրապէր տաղտան պիր բարչա գօբուպ եօլըն իւզէրինէ եուվարլանմըշ տըր։

Բօսթայը հավի օլան արապանըն ակսիմի վագթըլըյլա գաչապիլմիշ օլմագլա, թօբրագ եըղընը արգատան կէլէն թաթարըն արապասընը սիւրիւպ նէհրէ աթմըշ տըր։ Պու արապանըն ակսիմի հէր նասըլ իսէ նէհրէ տիւշմէյիպ պիր ազ պէրիսինտէ սազ ակլիմ պուլընմըշ իսէ տէ, թաթար Ալի թէլէֆ օլմուշ վէ նաշը պուլընամամըշ տըր։ Թաթարըն արգատաշը իսէ, նէհրէ տիւշտիւկինտէ եուվարլանա քէնտինի սուլըն իւզէրինտէ թուտաբիլմիշ իսէ տէ, սահիլը սէլամէթէ եաղլաշամամըշ, վէ սուլար քէնտիսինի սիւրիւպ կէօթիւրիր իքէն, սուլըն եուվարլանտըղը պիր գայայա սարըլըր իմտատա չաղըրմայա պաշլամըշտան, պիր իքի սաաթ սօնրա էթրաֆտան եէթիշէնլէր գուրթարըլմըշ տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Քէօթահեա միւթէսարըֆլըղը՝ Սինօպ միւթէսարըֆլըղը Վէյսէլ բաշայա,

Կիւմիւշխանէ միւթէսարըֆլըղը՝ Քէօթահեա միւթէսարըֆլըղը սապըգ Թէվֆիգ բաշայա,

Սինօպ միւթէսարըֆլըղը՝ Կիւմիւշխանէ միւթէսարըֆլըղը սապըգ Ֆայիգ պէյ հազրէթլէրինէ,

Ալէտլի մէվգիի միւճավիրի խիւլաֆաընտան Րէշիտ պէյ հազրէթլէրինէ բօլիթայի ուլա րիւթպէի էվվէլի,

Ճէպէլը Պէրէքէթ միւթէսարըֆլըղը՝ Թէքիրտաղը միւթէսարըֆլըղը սապըգ Մահմուտ պէյ հազրէթլէրինէ,

Տիյարպէքիր վիլայէթի էվրագ միւտիւրի Հաֆըզ էֆէնտիյէ բօլիթայի սանիյէ րիւթպէսի,

Պիթլիս (Բաղէշ) վիլայէթի տէֆթէրտարըղը՝ Տիյարպէքիր տէֆթէրտարըղընտան միւնֆասըլ Մուսթաֆա էֆ·յէ,

Էրզրում խանէտանընտան Արապզատէ Զիյա պէյէ բօլիթայի սալիսէ,

Մուշ միւտիւրիյէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի րէիսլիյի՝ Պիթլիս միւտիւրիյէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի րէիսի սապըգ Լութֆի էֆ·յէ թէվճիհ պույուրըլմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Սատըր օլան էմրը ալի մուճիպինճէ, պիլճիւմլէ մէմուրինին սալթանաթը Սէնիյէնին՝ Եվրօբա կազէթալարընտա մէգալէ եազմալարը թահթը մէմնուիյէթէ ալընմըշ տըր։ Իշպու մէմնուիյէթէ մուղայիր հարէքէթտէ պուլընանլար՝ չէտիտէն միւճազաթ օլընաճագլար տըր։

—Մալիյէ նազըրը Գազազեան Յակոբ բաշա հազրէթլէրի՝ ախիրէն Ինկիլիզ թէպաասընտան պագը միւթէահհիտլէրին ալաճագլարը օլան 56000 լիրայը թէսվիյէ պույուրտուղը կիպի, պու քէրրէ տախի Պապը Սէրասքէրի լէվազըմաթ միւթէահհիտլէրինտէն վէ Եունան թէպաասընտան Մ. Եօրկիատէսին մաթլուպը օլան 25000 լիրայը մահսուպէ 1000 լիրա թէքտիէսի սուրէթիլէ թէսվիյէ պույուրմըշ տըր։ Նէզարէթը Մալիյէ՝ էլեվմ Իթալիա թէպաասընտան պուլընան ալաճագլըլարըն մաթլուպաթըն թէսվիյէսի մատտէսիյլէ իշթիղալ իթմէքտէ տիր։

—Թարիգտէ պէր վէճհը աթի օգունմըշ տըր։

«Կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւնտէն պէրու Տէրսաատէթ Բօսթա խանէսի էմանէթը մէվրուտէ օտասը մէմուրը Գաանիկ էֆէնտինին իտարէսինտէ քէնտիսինին թաասիպ իտէ կէօրէ 2300, վէ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթը ալիյէսինին թասգիգինէ նազարէն 5000 լիրալըգ էմանէթ զըյանը մատտէսի մէյտանա չըգմըշ, վէ քէյֆիյէթ՝ նէզարէթը միւշարէյլէյհաճա Շուրայի Տէվլէթ րիյասէթը ճէլիլէսինէ Տախիլիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինէ արզ ու իչար գըլընտըղը կիպի, մումաիլէյհ Գաանիկ էֆէնտի տէրհալ իշտէն էլ չէքտիրիլէրէք եէրինէ տիկէրի պիթթային, զայիաթը վագըա մըգտարը ումումիսինին թահգիգինէ վէ զայ օլան էմանէթը նագտիյէնին հէմէն նէզարէթ վէզնէսինտէն ասհապընա թէսվիյէ վէ իֆասընա, պատէհու ագչէնին մէյտանա չըգաճագ մըգտարը ումումիսինին Գաանիկ էֆէնտինին քէֆիլլէրինտէն թահսիլինէ վէ Գաանիկ էֆէնտինին Շուրայի Տէվլէթտէ մուհաքէմէսինէ գարար վէրիլմիշ, վէ պինաէնալէյհ նէզարէթը միւշարէյլէյհա՝ մէպալիղը գայիպէնին ֆիլհալ ասհապընա րէտտ ու իֆասը կիպի պիր թէտպիրը միւսթաճէլ իթթիխազըյլա Բօսթախանէնին վըգայէի էմնիյէթ վէ իթիպարընը հիֆզ իթմիշ տիր։»

—Տիւնքի Մ[illegible]տէ օգունմըշ տըր։

«Սախթէքեարլըգլա իթհամ օլընան Պէյլէրպէյի խասթախանէսի քեաթիպի Արիֆ պէյին տէրտէսթ օլընտըղընը Թիւրքճէ կազէթալար եազմըշլար իսէ տէ, էլան էլտէ իտիլէմէմիշ տիր։ Պու իշտէ զիմէտխալ օլան խասթախանէ մէմուրլարընտան պաշգա, հէր սէնէ խասթախանէնին տէֆթէրլէրինի մուայէնէյէ կիտէն Պապը Սէրասքէրի թէֆթիշը սըհհիյէ գօմիսյօնը ազասընտան պագըլարընըն տախի զիմէտխալ օլտուգլարը զանն օլընըյօր։ Մէզքիւր խասթախանէ էթ միւթէահհիտինին ատամլարը թահթը թէվգիֆէ ալընմըշ տըր։ Էթ միւթէահհիտի Մ. Խրիսօվէրկի գարիպէն թահթը իհթիմալա ալընաճագ տըր։ Թահգիգաթ գօմիսյօնը՝ քէմալը կէրմի իլէ իճրայի վազիֆէ իթմէքտէ, վէ հէր կիւն պիր չօգ սուի իսթիմալաթ մէյտանա չըգարմագտա տըր։»

—Եէմէն վիլայէթինտէ Հաճճ գազասընըն սանտըգ օտասընըն բէնճէրէսի աչըլարագ մալ սանտըղընըն քիլիտի գըրըլմըշ վէ 506 ատէտ լիրա չալընմըշ օլմագլա, թահգիգաթա իպթիտար օլունմըշ տըր։

—Տէրսաատէթ իլէ Բարիզ պէյնինտէ շըմէնտիֆէր թարիֆալարընըն թանզիմի իչիւն թէշէքքիւլ իտէն գօնֆէրանս՝ էվվէլքի կիւն խիթամ պուլմագլա, Եվրօբա շըմէնտիֆէրլէրի մուրախխասլարը՝ եէվմը մէզքիւր ագշամը վէ Պուլկար մուրախխասլարը տիւն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

Թարիֆալարա աիտ պիլճիւմլէ մէսաիլ՝ միւթթէֆիգէն թէսվիյէ օլընմըշ իսէ տէ, զախիրէ նագլիյաթը մատտէսինտէ իթիլաֆ հասըլ օլամամըշ տըր։ Մամաֆիհ Շարգ շըմէնտիֆէրլէրի մուրախխասլարը իլէ Պուլկար շըմէնտիֆէրլէրի մուրախխասլարը պէյնինտէ պու պապտէ միւզաքէրաթա տէվամ իտիլմէքտէ տիր։

Գօնֆէրանսըն մուգարրէրաթընը հավի էվրագ բէք գարիպէն թապ օլունուպ Ալման վէ Ֆրանսըզ լիսանլարըյլա թապ օլընմագ իւզրէ Պէչթայա իրսալ օլընաճագ տըր։ Մուգարրէրաթը մէզքիւրէնին ալէմը թիճարէթ ֆախրիյանէ օլտըղը թէէմմին օլընըյօր։

—Տիւն Զաթլատը գաբու սահիլինտէ պիր ինսան նաշը զուհուր իթմիշ վէ հանկը միլլէթէ մէնսուպ օլտուղը հէնուզ մէճհուլ իմիշ։

—Գասըմ Բաշատա պիր գուտուզ քէօփէք կէչէն կիւն չօճուգլար իլէ կէչմէքտէ օլան իքի Իսլամ գատընըն փէրաճէլէրինի պըրթմըշ իսէ տէ, վիւճուտլարընա թէսատիւֆ իթտիրէմէմիշ, վէ տիկէր պիր Իսլամ գարըըն պաճաղընտան ըսըրմըշ օլմագլա, տէրհալ թէլէֆ իտիլմիշ, վէ մէզպուրէնին թէտավիսինէ իպթիտար օլունմըշ տըր։

—Ինկիլթէրա սէֆիրինին մախսուսը Մ. Ուայթ՝ տիւն Լօնտրայա միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—Տիւն սապահ Թէրսանէի Ամիրէ թարաֆընտան Հայտար Բաշա սէվահիլինին թէմիզլէնմէսի իչիւն պիր թարագ տուպասը կէօնտէրիլմիշ, վէ ամէլիյաթա պաշլանմըշ տըր։

—Մունէվվէր նամընտա վէ 16 եաշընտա պիր գըզ՝ տիւն կիւնտիւզ Պէշիքթաշ գալըգ իսքէլէսինտէն քէնտի քէնտիսինի տէնիզէ աթմըշ իսէ տէ, էթրաֆտան եէթիշիլէրէք սալիմէն գուրթարըլմըշ տըր։

—Լօյտ գումբանեասընըն Թրապիզօն աճէնթէսի Մ. Սառի՝ տիւն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Սըհհիյէ տաիրէսի աթըպպասընտան Տօգթ. Վիթալիս՝ Սըրպիա Սըհհիյէ մէճլիսլէրինի թէֆթիշ զըմնընտա տիւն չէհրիմիզտէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

Իզմիտ սանճաղընտա Զէնկիլէր գարիյէսի էհալիսինտէն պէչ քէօյլիւ իլէ իրէք թօհումճըսը Մէթէրեան Գրիգոր աղա վէ պիր տէ Նիգօլա Նիգօլաիտիս նամընտա պիր Րում՝ տիւն սապահ գարիյէի մէզքիւրէտէն Եալըվայա էնէր իքէն, իքի սաաթլըգ պիր մէսաֆէտէ հայտուտլար՝ մէրգումանըն եօլճուլարըն իւզէրինէ պիլհիճում քեաֆֆէսինի սոյմուշ օլտուգլարը կիպի, օ արա տիկէր պիր Արնաւուտ թօհումճըն տախի պիթթէսատիւֆ օլ թարաֆտան կէչմէքտէ օլուպ, խըրսըզլար անը տախի սոյմագ իսթէտիքլէրինտէ, մէրգում Արնաւուտ մուգավէմէթ կէօսթէրմիշ օլտըղընտան, հայտուտլար սիլահ իսթիմալիյլէ Արնաւուտը գաթլ իթտիքտէն սօնրա անը տախի սոյուպ ֆիրար իթմիշլէր, վէ տիկէր եօլճուլար տա սոյուլտուգտան սօնրա եօլլարընա տէվամ իլէ Եալըվայա վասըլ օլմուշլար տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Րօմա 29 ապրիլ

Պու կիւն Թուրինօտա րէիսը վիւքէլա Մ. Գրիսբինին միւսթէմլէքեաթ բօլիթիգասը ալէյհինտէ պէօյիւք պիր նիւմայիշ վուգու պուլմուշ, վէ նիւմայիշճիլէր թարաֆընտան Թուրինօ միւթէսարըֆընա՝ հէր նէ սուրէթլէ օլուր իսէ օլսուն Իթալիանըն Հապէշիսթանտա պիր կէօնա հարէքէթ վէ մուամէլէտէ պուլընմասը ալէյհինտէ պիր բրօթէսթօնամէ թէվտի օլունմուշ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բազ· ժողով տիւն Գալաթա Խորհըրդարանընտա Բաթրիգ Աղն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինին նախագահութիւնը վէ աթուֆէթլու Մաքսուտ Սիմոն պէյ էֆ· հազրէթլէրինին Ատենապետութիւնը թահթընտա ագտը իճթիմա իտէրէք, պէր վէճհը աթի գարարլար վէրմիշ տիր·

1.—Մէճլիսը մէզքիւր՝ Սահմանադրութիւն ուսուլինճէ իշպու ապրիլ այընըն նիհայէթինտէ սէնէի հազըրէնին թէքմիլ օլտըղընը նազարը տիգգաթա ալըպ, քէնտի միւտտէթը մէմուրիյէթինի միւնգազիյէ օլմուշ ատտ իտէրէք, Միլլէթ մէճլիսը ումումիսինին կէլէճէք ինթիխաբընտա Բազ· ժողովըն միւճէտտէտէն ինթիխապը մէսէլէսինէ րիւճհանիյէթ վէրիլմէսինի մէճլիսը ումումիի մէզքիւրէ թէքլիֆ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

2.—Իսկիւտար Ս. Խաչ քիլիսէսինին թամիր ու թէրմիմի իչիւն Տնտեսական խորհուրդ թարաֆընտան թագտիմ օլընան րաբօրթօ իւզէրինէ տիւնքի Բազ· ժողով՝ թամիրը մէզքիւրըն իճրասընա մէզունիյէթ վէրմիշ, վէ իշպու թամիր մատտէսի իչիւն թէշքիլ օլընան գօմիսյօնը թաատիտ էյլէմիշ, վէ պազը չէրաիթ թահթընտա 500 լիրալըգ իանէ ճէմինէ միւսաատէ իթմիշ տիր։

3.—Իսկիւտար Ս. Կարապետ քիլիսէսինին մէճլիսը ինթիխապը Սէթեան Միհրան վէ Գալճեան Պայիկ էֆ·լէրին՝ Թաղ. խորհուրդ ինթիխապընտա թէսավիի արայա (համեմատական) գալմըշ օլան ինթիխապլարընտան խալիֆա վէ քէֆֆը եէտ իթմիշ օլտուգլարընը Բաթրիգխանէյէ արզ իլէ պու պապտէ թալիմաթ թալէպ իթմիշ օլտուղը կիպի, Բազ· Ժողով տախի՝ էֆէնտիլէրի մումաիլէյհիմանըն գիլիսէ խըտմէթինտէն չէքիլմէմէլէրի խուսուսընտա Բաթրիգ Աղն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի թարաֆընտան նէսայիհ լազըմէնին իճրասը պազըմ Սէթեան վէ Գալճեան էֆ·լէրին խըթիֆալարընտա իսրար իթտիքլէրինի խըֆիյապ իթմիշ օլտուգլարընտան, թէսավիի արա ճէտվէլինտէ Սէթեան Միհրան վէ Գալճեան Պայիկ էֆ·լէրին եամին թայ վէ թէրգիպ իլէ խուսուսընտա մէճլիսը ինթիխապը թայինի իթմասընա գարար վէրմիշ տիր։

4.—Տիւնքի Բազ· ժողով՝ Արմաշ հարիգզէտէկեանըն հալը էսէֆիշթիմալի հագգընտա թէպլիղ օլընան մալումաթտան՝ էհալի մէրգումէնին էլան պիմէքեան գալտըգլարընը վէ միւհթաճը իանէ օլտուգլարընը իսթիխպար իթէրէք, պէր վէճհը աթի զէվաթըն միւթէվէքքիլէն միւրէթթէպ պիր իանէ գօմիսյօնը թէշքիլ իթմիշ տիր։

Ունճեան սաաթէթլու Արիկ էֆէնտի հազրէթլէրի,
Կիւլպէնկեան Պաարիկ էֆ.
Կիւմիւշկէրտան Տիգրան »
Եսայեան Յովհաննէս »
Յակոբեան Միքայէլ »

5.—Մագրիքէօյ քիլիսէսի Թ. խորհուրդը խալիֆա իթմիշ իսէ տէ, տիւնքի Բազ· ժողով՝ հէյէթը մուհալէյհանըն խալիֆասընը գապուլ իթմէյիպ, քէնտի սայի ու գայրէթի իլէ ինշա իտիլէն մէքթէպին էմրը ինշաաը քէմալէն խիթամ պուլընճայա գատար մումաիլէյհ Թաղ. խորհուրդըն մէմուրիյէթինէ տէվամ իթմէսինի թավսիյէ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

6.—Մէճլիսը մէզքիւր՝ Բաթրիգխանէնին էմրը ինշասընա կէրմիյէթ վէրմէյի թէնսիպ իտուպ, պունա մէմուր օլան գօմիսյօնը կէլէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ ագտը իճթիմա դավէթ իթմէսինի Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինէ թավսիյէ էյլէմիշ տիր։

7.—Սամաթիա կանց մէքթէպի մէսէլէսինէ տաիր Պապը Ալիտէն թէզքէրէի րէսմիյէ վիւրուտ իթմիշ օլմագլա, թէզքէրէնին մէալինէ քեսպը ըթթըլա իթմէք վէ լազըմ կէլէն մուամէլէյի թէքլիֆ էյլէմէք իւզրէ Բազ· ժողով՝ պու մէսէլէյէ մէմուր օլան գօմիսյօնը աթըլ ինթիխապ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

8.—Տիւնքի Բազ· ժողով՝ Գում գաբու իլէ հէվալիսինտէ պուլընան մէքթէպլէրի Մայր վարժարանը իլհագ ու թէվհիտ իլէ տահա ալէա վէ միւֆիտ պիր հալէ վազ ու իֆրաղ իտէճէք թէտապիրի թէտգիգ ու թէքլիֆ իթմէք մէմուրիյէթիլէ պէր վէճհը աթի պիր գօմիսյօն թէշքիլ իթմիշ տիր։

Կէտիկ Բաշատան
Տօգթ. Ց. Թիրեաքեան էֆէնտի
Յարութիւն Քէհեաճեան »
Խաչիկ Մանեասեան »
Գրիգոր Ալեանաքեան »

Գում Գաբուտան
Մաքսուտ Հարենց էֆէնտի
Պօղոս Էքսէրճեան »
Եղիազար Մէլիքեան »
Յարութիւն Մոսթիչեան »

Եէնի Գաբուտան
Միհրան Կեսարեան էֆէնտի
Տիգրան Թօգաթլեան »
Յակոբ Պօյաճեան »
Գրիգոր Արապեան »

——

Տիւնքի Նիւսխամըզտէ միւնտէրիճ Թէվճիհաթ ճէտվէլինտէ մանսուպինիյէ գրաաթ օլընտըղը իւզրէ, Ճէպէլը Լիպնան մութէսարըֆլըղը ագլամ միւտիրի վէ Ճէպէլը մէզքիւր մութէսարըֆը Վասա բաշա հազրէթլէրինին տամատը Քիւբէլեան սաաթէթլու Գրիգոր էֆ·յէ իքինճի րիւթպէտէն պիր գըթա Մէճիտի նիշանը զիշանը իհսան վէ ինայէթ պույուրըլմըշ օլմագլա, էֆէնտիի մումաիլէյհին իշպու իհսանը Սէնիյէյէ մազհարիյէթի չայանը թէպրիք տիր։

ՄԷՏԱՆՏԱՆ

ԷՎՎԷԼ ՎԷ ՍՕՆՐԱ

95

ԲԱՐԻԶ ՄՈՒՀԱՍԷՐԷՍԻ

Գարիպալտիյ քէչֆ իմմիչ օլմալը տըրլար քի, Պրի վէ Շամփինի ճիհէԹլէրինտէ Ժէնէրալ Տիւգրօնըն 130,000 նէֆէր ասքէր վէ պիր օ տար տա իՏԹիյաԹ գօլլարը իլէ իճրա էյլէմիչ օլտըղը չիտտէԹլի հիւճում, Ալէմանլարըն տիկէր նօգԹալարտան մուվաքքին օլապիլտիկլի գագատար իմտատ ասաքիրի սէվգ իԹմէլէրինէ սէպէպիյէԹ վէրմիչ իտի. վէ պունըն նէԹիճէսի տէ չու օլմըշ իտի քի, հէր նէ գատար Ժէնէրալ Տիւգրօնըն հիւճումը պօշա չըգարըլմըշ իսէ տէ, տիկէր մուհասէրէ նօգԹալարը տախի խալիտէն խալի գալըԹ պիր հալէ տիւշար գըլընմըշլար իտի.

Ֆրանսըզլարըն էքինճի հիւճումլարը, մէզքիւր զաֆէ նօգԹալարտան հանկըսը իւզէրինէ վուգու պուլաճաղը տա պիլինէմէտիյինտէն, Ալէման օրտուսը Ժէնէրալլարը, էրէյիճէ տիւշիւնճէլի պիր հալտէ պուլունմագտա իտիլէր.

Ֆրանսըզ Ժէնէրալլարը տա, վէ էզճիւմլէ Ժէնէրալ Վինօյ, Ժէնէրալ Թրօշիւնին էԹրաֆընը սարըպ, Ալէմանլարա հազըրլըգ մէյտանը պըրագըլմայարագ, տէրհալ պաշգա պիր նօգԹատան, խուսուսի իլէ Վէրսայլ ճիհէԹի իւզէրինէ այնի չիտտէԹլէ հիւճում իտիլմէսի հագգընտա իսրար իտուպ տուրտուլար.

Նասըլ քի մալիւմ տիր, ասըլ մէրքէզ օրտուկեահ տա Վէրսայլ օլուպ, Բրուսիա գրալը, Մօլթքէ, Պիզմարգ վէ սաիրէ տէ հէբ օրատա պուլունմագտա իտիլէր.

Ֆագաթ Ժէնէրալ Թրօշիւ վէ Ժէնէրալ Տիւգրօ, ասքէրին բէք քօրքուն հալտէ պուլունմըշ օլտըղընը պէյան իտէրէք, տէրհալ էննիտէն պիր հիւճում իտիլմէք էֆքեարընը րէտտ իԹտիլէր, վէ սօն սէօզ քէնտիլէրինտէ գալտը.

Թրօշիւ վէ Տիւգրօ, էլտէ իտիլէն մուվաֆֆագըյէԹլէ էքԹիֆա իԹմէքտէ իտիլէր.

Էլտէ իտիլէն պու մուվաֆֆագըյէԹին նէտէն իպարէԹ օլտըղը տա մալիւմ.

Նոյ. 30 վէ դեկտ. 2 մուհարէպէլէրինտէ, Ֆրանսըզ ասաքիրի, ճէսուրլըգ վէ գահրամանլըղըն տէրէճէի նիհայէսինէ վարտըղընը իսպաԹ էյլէմիչ իտի—պու ալէա.

Քէզալիք Ավրօն Թէբէսինին էհէմմիյէԹի տէ մէյտանա չըգարըլմըշ իտի.

Ամիրալ Սէսէ, մէզքիւր Թէբէնին տիւզլիյինտէ (բլաԹօ) քէնտի պահրիյէ ասաքիրի իլէ պիր էյիճէ եէրլէշմիչ օլուպ, էյի ատէշ գատար պաԹԹալ Թօբլարը տախի օրատա Թապեա իԹմիչ, վէ էԹրաֆընը տախի, խէնտէքլէր իլէ կիւզէլճէ մուհաֆազա էյլէմիչ իտի—պու տա ալէա, վէ տիկէրինտէն տահա ալէա.

Ֆագաթ Ալէմանյարըն մուհասէրէ խաԹԹլարը անը հալտէ պագըր գալմըշ, վէ Պրի վէ Շամփինի մուհարէպէլէրինտէն պաշգա պիր եաաի էսէր գալմամըշ իտի, իլլա Թարաֆէյնտէն 30000 նէֆէր ասքէր զայալը.

Ավրօն Թէբէսինին էօլէ մուԹահքէմ պիր հալէ վաըլ գըլընմըշ վէ տէրէճէի էհէմմիյէԹի պիր էյիճէ մէյտանա չըգարըլմըշ օլմասը ֆիլ վագը պէօյլէ պիր մուվաֆֆագըյէԹ իտի. վէ Մօնթ-Ավրօն գալէասը իլէ օ մուհիմ տիւզ Թէբէնին, եինէ օ նօգԹալարտան պիր հիւճում վագը օլտըղընտա զիյատէսիլէ իշէ եարայաճաղլարը Թէպէյյիւն էյլէմիչ իտի. Ֆագաթ պունլարըն, քէնտի պաշլարընա մուհասէրէ խաԹԹընը եարապիլէճէք հիչ պիր գուտրէԹլէրի պուլունմամըշ իտի.

Բարիզտէ, պէօյլէ պիր խօշնուտսըզլըգ ալէամէԹի կէօրիւլմէյէ պաշլատը.

Ժէնէրալ Տիւգրօնըն օրտուսը եօլա չըգարըլընտա, էհալիյէ բէք պէօյլէ իւմիտլէր կէօսԹէրիլմիչ իտի. վէ հէր նէ գատար Ժէնէրալ Տիւգրօ, եա էօլիւ եա ֆաԹիհ օլարագ եէնիտէն Բարիզէ ավտէԹ իԹմէքտէ տէյիլ իտի իսէ տէ, մուհասէրէ խաԹԹընը տա եարըպ կէչէմէմիչ իտի, վէ իճրա օլընան պէօյլէ Թէճրիւպէլէր պօշա չըգըպ, պաշգա պիր նօգԹատան եէնիտէն հիւճում իտիլէճէյի վաադ իլէ պէօյլէ պիր րիւճաԹ գուհուրա կէլմիչ, վէ Ֆրանսըզ օրտուսու, Թէքրարէն նէհրին Բարիզ ճիհէԹինէ ավտէԹէ մէճպուր գըլընմըշ իտի.

Տօղրուսունը սէօյլէմէք իչիւն, նոյեմպէր 28 վէ 29տա էհալիյէ խիԹապէն նէշր օլընմըշ օլան զայէԹլէ իւմիտպախըշ իլաննամէլէր, վէ նոյեմ. 30 իլէ դեկտ. 1 մուհարէպէլէրի հէնկեամընտա նէշր իտիլէն զայէԹ բարլագ հավատիսլէր, օրտունըն մուվաֆֆագըյէԹսիզլիյինտէն զիյատէ պիր ֆէնա Թէէսիր հուսուլէ կէԹիրմիշլէր իտի.

Զիւնքի Բարիզ էհալիսի, Տիւգրօ օրտուսընըն մուհալիֆ պիր աԹէշէ գարշը գահրամանանէ կէօյլիւս վէրմիչ, կիճէլէրի աչըգ տաղ պաշլարընտա գըշըն օլ չիտտէԹլի սօուղընա գարշը գօյմուշ, վէ Թէհլիքէլի պիր րիւճաԹը քէմալը մուվաֆֆագըյէԹլէ պաշա չըգարմըշ օլտըղտան պաշգա, տիւշմէնտէն սէքիզ եիւզ նէֆէր էսիր վէ տէօրԹ բարէ Թօբ ալմըշ օլտըղընը տա կէօրէրէք, իլէրուսի իչիւն եինէ պէօյլէ իւմիտլէր իլէ բէրվէրտէ օլապիլմէքտէ, վէ հիչտէն էօլէ պիր գահրաման օրտու խալգ իտիլմիչ օլտըղընտա տախի քէնտիսինէ պէօյլէ պիր քէպը հիսս էյլէմէքտէ իտի.

Ֆագաթ տէրէճէսինտէն զիյատէ իւմիտլէր վէրէն օ իլաննամէլէրին, վէ մուհարէպէ հէնկեամընտա նէշր իտիլէն զայէԹ բարլագ հավատիսլէրին պօշա չըգտըղը կէօրիւլտիւքտէ, պիր տէրէճէյէ տէք մէյուս օլմազ իտի.

«Իճրա օլընան րիւճաԹ սըրֆ պիր եօրկունլուգ ալմագ եէսէրի իտի.»

Իշթէ էհալինին զիհնինի Թէսքին էյլէմէք իչիւն, պունտան պաշգա պիր ճէվապ պուլընամամը.

Հալպու քի, Բարիզ էհալիսի պէօյլէ պիր ալտաԹըլըը սիւս իլէ կէօզիւ պօյանմասընա մուսաատէ իԹմէյիպ, հէյէճան կիԹտիքճէ գապարմայա պաշլատը, վէ Թրօշիւ հիւքիւմէԹինին վէ էզճիւմլէ Ժէնէրալ Թրօշիւնին քէնտի մէվգըլարը չիտտէԹլի սուրէԹլէ սալլանմայա եիւզ Թուտմուշլար իտի.

Մ. Ժիւլ Ֆավր քէնտի հիքեայէսինտէ չու եօլտա պէյանը մուԹալէա էյլէմիչ տիր.

«Նոյեմպէրին 29 սապահըը էրքէնտէն էհալի սօգագլարտա տօլմուշ օլուպ, տիվարլարա եափըշտըրըլան իլաննամէլէրի քէմալը խահիշ օ գումագտա վէ հէր եէրտէ պէօյլէ եըղըլան ղալէպէլիքտէն չէ տիւ սէվինճ նիտալարը իշիԹիլմէքտէ իտի.

«Քէնտի մէվգըլարընա հարէքէԹ իԹմէքտէ օլան Թապուրլար կէօրիւնմէյէ պաշլատըղընտա, էհալի անլէրի ալգըշլամագտա իտի.

«Թէքմիլ չէհր սապըրսըզլըգլա եանըպ Թուլումպագտա կիպի օլուպ, էօյլէն սուլարընտա օրտունըն հէնուզ Մառն նէհրինի կէչմէմիչ օլտըղը խալգը Թէվաթուր պուլտըղընտա պու սապըրսըզլըգ տէրէճէյի նիհայէտէ վարտը.

«Պու Թէէխիր վուգուաԹը իչիւն իզահաԹ վէրմէյէ մէճպուր օլտըք.

«Վէրտիկիմիզ իզահաԹ տա էյի գապուլ իտիլմիչ իտի, վէ էհալի Թասավվուր օլընան տուն նին կէրի պըրագըլմայաճաղընը տուրտըղընտա, մուշահէտէ օլընան վէսիլէր տէ էմնիյէԹէ Թահվիլ օլունտուլար.

«Պունըն արգասընտան իքի մուհարէպէլէրին հավատիսի վաըլ օլտու.

«Վագը օլան գանլը մուհարէպէնին իւք ագշամըը եարալըլար Բարիզէ կէԹիրիլտիքլէրինտէ, պիր ազ հէյէճան վէ ալթուսՍիլիքլէր հուսուլէ կէլտի.

«Զիւնքի պունլարըն մըգտարը մէմուլ օլունանտան զիյատէ կէօրիւնմէքտէ իտի.

«Ֆագաթ ասայիշը հալ չապուգ սուրէԹտէ իատէ օլունտը. վէ էհալինին վաԹանպէրվէրլիք տույղուսընա մուրաճաաԹ օլընտուղտա, 24 սաաԹ կէչմէտէն պէչ պին ատէտ խաԹագ էլտէ իտիլտի.

«Իւմիտլէր Թէքրարէն պիր էյիճէ ճանլանմըշլար իտի.

«Դեկտեմպէրին 2ինճի կիւնիւ չէհրին ճիվարընտա պուլընան Թէքմիլ Թէբէլէր, սէյիրճի էհալի իլէ տոլմուշ օլուպ, էհալի քէմալը մէրագ վէ խահիշլէ մուհարէպէնին կիտիշինի կէօզլէմէքտէ իտի.

«Պիլթին եուրէքլէր, եքինճի պիր մուվաֆֆագիյէԹ խապէրի սէվինճի իլէ մալամալ օլտուլար.

«Ֆագաթ ֆէրասսը կիւնիւ, օրտունըն րիւճաԹ էյլէմէքտէ օլտուղը տույլուղընտա, հէր Թարաֆտա եուրէք գըրըլըը, Թէէսսիւֆ, Թահլիլ վէ հիտտէԹ նիտալարընտա պաշգա պիր չէյ իչիտիլմէզ իտի.

«Ֆագաթ պիր օրտունըն նէ՞ իչիւն քէնտի մուվաֆֆագիյէԹլէրինէ տէվամ ուղրաշմայըպ տա կէրիյէ աւտէԹ իԹմէքտէ օլտուղը, աճապ պիր Թէսաճճիւպ իլէ սուվալ օլընմագտա, վէ իւչ կիւնտէն պէրու էօնիւ ալընամամըշ օլան չիքեայէԹը ուզուն, տահա զիյատէ չիտտէԹլէ էննիտէն պաշ կէօսԹէրմէքտէ իտի.

«Ժէնէրալլարըն իգԹիտարսըզլըղընտան այան աչըգտա չիքեայէԹ օլունտը.

«Ժէնէրալ Թրօշիւնին խասըմլէրի ղամէն ազ տէյիլ իտի, չիմտի մըգտարլարը տահա զիյատէ չօղալմայա պաշլատը, վէ էն ալէա չէհիրլիլէր տախի մէզքիւր մըգտարա տախիլ օլմագտա իտիլէր.

«Ժէնէրալ Թրօշիւյէ գարշը վուգու պուլան չիքեայէԹ չունտան իպարէԹ պուլունմագտա իտի քի, մըգտարը քիֆայէտէ իչկիւզարըգ վէ քիսմաԹսըզլըգ կէօսԹէրմէքտէ իտի—էնկէլլէր էհալինին կէօզիւնէ կէօրիւնիւր չէյլէր տէյիլ տիր.

«Բարիզ էհալիսի, սէպաԹլա տէօլիւշիւպ ֆիւթուհաԹ գազանմագտան պաշգա պիր չէյ գանմազ իտի, վէ քէնտիսի հէր ֆէտաքեարլըղը իԹմէյէ հազըր պուլընտըղընտան, ալէա պիր խարէ ԹահԹընտա հէր նէվի մուշքիլաԹա ղալէպէ իտէպիլմէք իմկեանընտա իտի.»

Դեկտեմպէրին 5ինճի կիւնիւ ագշամըը, պիր Բրուսիալը զապիԹ, Մ. տը Մօլթքէ Թարաֆընտան Ժէնէրալ Թրօշիւյէ խիԹապէն եազըլմըշ չու աԹիտէքի մէքԹուպը Բարիզէ կէԹիրտի.

«Վէրսայլ 5 դեկտեմպեր 1870

«ԶաԹը ալիլէրինիզէ պէյան իԹմէքլիյիմ ֆաիտէլի օլապիլիր քի, Լուառ օրտուսը Օրլէան եագընլարընտա մաղլուպ օլմուշ, վէ չէհրը մէզպուր տախի, Ալէման ասաքիրի Թարաֆընտան, եէնիտէն իշղալ օլընմըշ տըր.

«Էկէր զաԹը ալիլէրինիզ, պու խուսուստա գանաաԹը քեամիլէ հուսուլէ կէԹիրմէք իչիւն զապըԹանըզտան պիրիսինի Թահգըգա կէօնտէրմէքլիյի մունասիպ աատ իտէր իսէնիզ, կէրէք Բարիզտէն իսրաճը վէ կէրէք սօնրատան աւտէԹի իչիւն քէնտիսինէ պիր Թէզքէրէ վէրմէյէ հազըրըմ.

«Ժէնէրալըմ, հագգընըզտա տէրքեար օլան հիւրմէԹ ու րիայէԹիմին պէյանը իլէ, գալըրըմ զաԹը ալիլէրինիզին սատըգ գուլունըզ.

Էրքեանը հարպ րէիսի

ԳՕՆԹ ՏԸ ՄՕԼԹՔԷ

Պու մէքԹուպըն, Բարիզտէ նէ գատար պէօյլէ պիր աճը հուսուլէ կէԹիրմիչ օլտըղընը Թարիֆ հաճէԹ եօգ տըր.

Ժէնէրալ Թրօշիւ, քէնտի րէֆիգլէրի իլէ պիլիսԹիշարէ, չու աԹիտէքի ճէվապնամէյի, Ալէմանիա էրքեանը հարպ րէիսինէ իրսալ էյլէտի.

Բարիզ 6 դեկտեմպեր 1870

ԶաԹը ալիլէրինիզ, օրտունըն Օրլէան եագընլարընտա մաղլուպ օլմուշ օլտըղընը, վէ չէհրը մէզպուր Թէքրարէն Ալէման ասաքիրի Թարաֆընտան իշղալ օլընմըշ պուլընտըղընը պէնտէնիզէ պիլտիրմէքլիյին ֆաիտէլի օլապիլէճէյի էֆքեարընտա պուլընմըշսընըզ տըր.

«Մէզքիւր նամէնիզի աչըգ էյլէմէք չէրէֆինէ նայիլ օլմուշ օլտըղըմըն պէյանը իլէ, իչին հալինի Թահգիգ իԹմէք իչիւն զաԹը ալիլէրինիզին կէօսԹէրտիյի Թարիգէ միւրաճաաԹ էյլէմէք վազիֆէսի ԹահԹընտա պուլընմամըշ օլտըղըմը զաննիմԹէքլէ միւֆԹէխիր պուլընմագտայըմ.

«Ժէնէրալըմ, հագգընըզտա տէրքեար օլան հիւրմէԹ ու րիայէԹիմին պէյանը իլէ, գալըրըմ զաԹը ալիլէրինիզին սատըգ գուլունըզ.

Բարիզ վալիսի

ԺԷՆԷՐԱԼ ԹՐՕՇԻՒ»

Բարիզ հիւքիւմէԹի, մէզքիւր իքի էվրագլարըն տա սուրէԹլէրինի նէշր էյլէտիքի սըրատա, չու աԹիտէքի սուրէԹտէ պէյանը էֆքեար էյլէմէքտէ իտի.

«Տիւշմէն վասըԹասը իլէ Թարաֆըմըզա վարիտ օլան պու խապէր սահիհ տախի օլսա, Ֆրանսանըն պիզիմ իԹտիմատըմըզա եէԹիշտէյէ տայիր օլան պէօյլէ հարէքէԹի իւզէրինէ կիւվէնմէք հագգընըզտա պիր խալէլ կէԹիրէմէզ.

«Մէզքիւր խապէր, կէրէք նիյէԹ ու էֆքեարըմըզ վէ կէրէք վազիֆէլէրիմիզ հագգընտա հիչ պիր Թէպէտտիւլ հուսուլէ կէԹիրէմէզ.

«Եալըըզ պիր Թէք լուզէԹ, նիյէԹ ու էֆքեարըմըզըն վէ վէզայիֆիմիզին իճմալը օլապիլիր. եանի, ՏԷՕՎԻՒՇՄԷՔ.

«Եաշասը՛ն Ֆրանսա, Եաշասը՛ն Ճիւմհուրիյէթ.»

Էհալի պէօյլէ խահիշլէ պու պէյաննամէյի ալգըշլատը իսէ տէ, Լուառ օրտուսու իւզէրինէ պէօյլէ իւմիտլէր վազ իԹմիչ օլտըղը, եախօտ պէօյլէ իւմիտլէր վազ էյլէմէյէ Թահրիք գըլընմըշ օլտըղը հալտէ, պիրտէն պիրէ անըն մաղլուպիյէԹի խապէրինի ալտըղընտա, անտէն զիյատէսի իլէ մուԹէէսսիր օլմուշ օլտըղը տա այան աչըգ կէօրիւնմէքտէ իտի.

ԹՈՒՆՈՒՋՏԱ

ԻՏԱՄ ՃԷԶԱՍԸ

Սլաֆր. ապրիլ 27 Թարիխլիլէ Թունուզտան պէր վէճհը աԹի եազըլըյօր.

Պու կիւն պիրինճի տէֆա օլարագ Կիյեօթին մաքինասըյլա իտամ ճէզասը իճրա օլընմըշ տըր.

Սըրգաթ մագսատիյլէ փիտըրվարըն 13ինճի կիւնիւ Խրումիր աշիրէԹինտէն 2 Թիւճճարը գաԹլ իԹմիչ վէ իտամ ճէզասընա մահքիւմ օլմուշ օլան աշիրէԹը մէզքիւրէ էֆրատընտան Ալի Պէն-Տէպպահ, Մուհամմէտ Պէն Սալահ վէ Ալի Պէն Սալահ նամ էշխաս պու սապահ Պապը-Սաատունտա իտամ օլընմըշլար տըր.

ՃիւմհուրիյէԹ միւտտէիյի ումումիսի Մ. Հէրպօ՝ մէրքէզ գօմիսէրի Մ. Սանթինի, վէ մահքէմէ միւտիրի վէ պիր Թէրճէման իլէ պէրապէր պու սապահ ալաֆրանկա սաաԹ 4½տա մահքիւմլէրին նէզտինէ կիտիպ, քէնտի աֆվ խիթիմասլարընըն րէտտ օլընտըղընը պիլտիրմիչ տիր. Մահքիւմլէր՝ պու խապէրի քէմալը սիւքիւնէԹլէ խիթիմա իտուպ, եալընըզ քէնտիլէրինին գապահաԹսըզ օլտըգլարընը պէյանլա իքԹիֆա իԹմիշլէր տիր. Պատէհու մահքիւմլէր՝ պիրպիրինի միւԹէգապըլ ճէսարէԹլէ Թէսլիմ օլընըպ, մէրգում ճէլլատ՝ անլէրին էլպիսէլէրինի իքիա իԹմիչ տիր. Պու իչ 40 տագիգա գատար տէվամ իտուպ, լաքին մահքիւմլէրին եուզլէրինտէ հիչ պիր աաարը հէյէճան կէօրիւնմէմիչ տիր.

Հապսխանէ իլէ սիյասէԹ մահալի էպէյիճէ ուզագ օլտըղընտան, մահքիւմլէրի համիլ օլան արապա՝ ճօն վէ արգասընտա պիր պէօյլէ զուհաֆ ասքէրի պուլընտըղը հալտէ անճագ սաաԹ 5ի 25 տագիգա կէչէրէք Պապը-Սաատունա միւվասէլէԹ իտէպիլմիչ տիր. Սաաթ 5½տա մահքիւմլէրին 3ինճին տէ պաշլարը Կիյեօթին մաքինասըյլա քէսիլմիչ վէ նաշլարը Սատիգի նամ խաստախանէյէ նագլ իտիլմիչ իտի. Մահքիւմլէրտէն եալընըզ պիր նէֆէրի՝ պիր տէրէճէ ճէլլատա գարշը կէլմիչ տիր. Գարըշըգլըգ վուգուընըն մէնի իչիւն սիյասէԹ մահալինէ պիր խայլը ասաքիր իզամ իտիլմիչ իտի. Բէք չօգ գալապալըգ Թօբլանմըշ իսէ տէ, պունլար միյանընտա բէք ազ եէրլի կէօրիւլմիչ տիր. Տիւքէր պիր Խրումիրլի տախի անը ճինայէԹլէ իտամ ճէզասընա հիւքմ իտիլմիչ իսէ տէ, Ֆրանսա րէիսը ճիւմհուրը Թարաֆընտան ճէզասը Թախֆիֆ օլընմըշ վէ քէյֆիյէԹ տիւն մահքիւմէ մէրգումէ պիլտիրիլմիչ տիր.

ԻԽԹԱՐ

ԵԷՆԻ ԱԲՕՆԷՄԱՆ ՖԻԱԹԸ

Տէրսաատէթ իչիւն

12	այլըգ	ղրուշ	140
6	»	»	70
3	»	»	40

Թաշրա իչիւն

12	այլըգ	ղրուշ	200
6	»	»	100

(88)

ԳԸԶԸԼ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

ՄՈՒԽԷԼԼԻՖԻ

ԳՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Ժագ Լաֆարտ՝ պունլարը տիյէրէք, Բասգալըն էլինտէն քիԹապը ալտը վէ սէրլէվհասընը եէնիտէն կէօզտէն կէչիրտի.

Պիր տէ նաքէհան պօզունըզ պիր նիտա սալըվէրտի.

Բասգալ՝ պիր Թէլաշ իլէ.—Նէ՞ վար, նէ՞ օլտու.

Ժագ՝ ճէվապ վէրէճէք եէրտէ լըրատը սիւվալ իլէ.—Ֆօնթըն վասիյէԹնամէսինի մուճիպինճէ, քիԹապըն մահալը նէշրի նէ՞րէսի տիր.

Բասգալ.—ԱմսԹէրտամ.

Ժագ.—Էյ Թարիխը նէշրի՞.

Բասգալ.—1674.

Ժագ՝ նէֆէս ալարագ.—Էօյլէ իսէ պունտա մատտի պիր սէհվ վար...

Բասգալ՝ տիւչարը հայրէԹ օլարագ վէ ֆիքրինի անլամայարագ.—Մատտի պիր սէ՞հվ մի.

Ժագ.—Էվվէթ... Բիւլթիւպլանէ մէմուրը՝ քիԹապը եանլըշ կէԹիրմէյիպ, պաշգա մահալտէ Թապ օլընան պիր ճիլտինի կէԹիրմիչ... Պու էլիմիզտէքի քիԹապ՝ 1674տէ ԱմսԹէրտամտա նէշր օլունմայըպ, 1677տէ Լա Հէյտէ նէշր օլունմըշ տըր... Կիթ ԱմսԹէրտամտա նէշր օլընանը Թալէպ էԹ...

Բասգալ՝ «Միւսիւ տը Լաֆէմանըն Խաթըրէլէրի» նամ քիԹապը ալըպ քիւԹիւպխանէ մէմուրլարընըն քէրէվէԹինէ տօղրու կիտէրէք, անլէրտէն պիրինէ խիԹապէն.—Էֆէնտի, պիլմէյէրէք պիր սէհվ իԹմիչսինիզ, րիճա իտէրիմ պու սէհվինիզի Թասհիհ պույուրընըզ.

Մէմուր.—Նէ՞ տիր օ, էֆէ՛նտի.

Բասգալ.—Շու քիԹապ... 1677տէ Լա Հէյտէ նէշր օլունմըշ տըր, պէն իսէ 1674տէ ԱմսԹէրտամտա նէշր օլընանը իսԹէմիչ իտիմ.

Մէմուր՝ պագըշ Թալէպին տօղրու օլտուղընը անլայարագ.—Սահիհ, էֆէնտի, պու տա քիԹապլարըն եանլըշ սըրալա գօնմասընտան նէշէԹ իԹմիչ տիր, չիմտի տիւզէլԹիրիմ, լուԹֆէն պիր ազ պէքլէյինիզ.—տէտի, վէ պիր պէօյլէ բուսուլա ալըպ իւզէրինէ պիր գաչ քէլիմէ եազտը վէ բուսուլայը իատէ օլունան քիԹապլա պաշգա պիր խատէմէ չալըըըպ տէտի քի,

—Բիւլթիւպլանէնին րաֆընտա չըգ տա սունը օ րաֆըն մէմուրը օլան Մ. Տըլօրմ վէր.

Խատէմ պու էմրի իֆա իտուպ, պիր ազ սօնրա էլինտէ պիր քիԹապ օլտուղը հալտէ աւտէԹ իԹտի, վէ Բասգալ պու քիԹապը կէօրիւնճէ մէսէրրէԹինտէն նաչի գալպի չարպմագա պաշլատը իսէ տէ, պու սէվինճի տախի պօշա չըգտը, զիրա մէրգում խատէմ՝ քիԹապխանէ մէմուրընա խիԹապէն տէտի քի,

—Էֆէնտի, եինէ էվվէլքի քիԹապը կէԹիրտիմ... 1674տէ Թապ օլընան նէ՞րէտէ տըր.

Մէմուր.—Նա՞սըլ չէյ օ.

Խատէմ.—ԱմսԹէրտամտա Թապ օլընան քիԹապ՝ տէօրԹ կիւն ագտէմ «Բասգալ վէ Թէրճէմէյի հալի» վէ «Գօնթ տը Ռօշֆօրըն Խաթըրէլէրի» նամըն եէր խաչէտիտ օլմուշ տըր... Մ. Տըլօրմ՝ սիզին պու սըրա Թէսլիմ օլընտուղընը պէյան իտիյօր.

Մէմուր.—Տօղրու տըր. անճագ քիԹապլարըն իսիմլէրի խաԹըրըմա կէլմէյօր իտի.

Բասգալըն պաշընտա զանն իտէրսին հէպ իլէ պիր չէքիճ վուրուլուր. զիհնի Թէմամլը գարմագարըշ օլտու.

Մէմուր.—Էֆէնտի, ալԹը հաֆԹատան պէրու Բիւլթիւպլանէտէ սըրգաԹ վուգուա կէլտիյինտէն խապէրտար օլմայօր... Օն իքիտէն զիյատէ քիԹապ գայպ օլտու, վէ հէր նէ գատար խըրսըզը պուլմաք իչիւն պէօյլէ Թիգգաթ իտիլմէյէ պաշլատը իսէ տէ, չիմտիյէ գատար խըրսըզը պուլմագ գապիլ օլամատը կիԹտի... Մէրգումըն պու կիտիշլէրտէ պիր չօխ պաշգա քէնտի քէնտիյէ էլէ վէրէճէքլէ իւմիտ օլընըր... Օ հալտէ Բիւլթիւպլանէ մահալէրինտէ ալըճի օլապիլէճէք տիր, զիրա չալընմըշ քիԹապլար խըթէր սահիպ պիր Թարիգլէ մէզրու իլէ հէր քիմին եէտինտէ պուլընըր իսէ պուլընըր, Բիւլթիւպլանէնին՝ մէզքիւր քիԹապլարը Թալէպ վէ իսԹիրտատ իԹմէյէ հագգը օլաճագ տըր... Շիւպհէսիզ Փարգ իտէյօրսընըզ քի, խըրսըզ՝ տիւրայէԹլի պիր չէյ օլտուղընտան, նատիր վէ գըյմէԹտար քիԹապլարա էլ ուԹըյօր...

Բասգալ՝ տիզլէրի քէսիլէրէք այագտա տուրամազ կիպի օլուպ.—Նա՞սըլ... նա՞սըլ եարալար տա պուրատան քիԹապ չալըյօրլար... Բիւլթիւպլանէտէն պիր չէյ նա՞սըլ քիԹապ չըգարըլըր...

Մէմուր.—Հա՛յը, էֆէնտի, պիլէմէյօրըզ... Էկէր պիլսէք պիր տահա վուգու պուլամաճաղը իչիւն Թէտապիր լազըմ իԹԹիխազ իտէր իտիք... ԱմսԹէրտամտա Թապ օլան նիւսխէնին պուլընմասը սիզճէ չօգ ֆէնա կէլի՞յօր մը, իչինիզէ սէքթէ կէԹիրի՞յօր մը.

Բասգալ.—Էվվէթ, էֆէնտիմ, չօգ սէքթէ վէրիյօր, զիրա 1677 սէնէսինտէ Լա Հէյտէ Թապ օլընան նիւսխէտէ Թայյ իտիլմիչ պիր Փըգրա իւզէրինտէ իճրայի Թէհարրիյաթ իտէճէք իտիք.

Մէմուր.—Ալիլ Ալլահ, էֆէնտի, պէն տէ չօգ Թէէսսիւֆ իտիյօրըմ...

Բասգալ՝ մէմուրը սէլամլայըպ Ժագըն եանընա կիԹտի. Ժագ՝ ուզագտան մէրգումըն քիԹապխանէ մէմուրըյլա գօնուշտըղընը կէօրիւպ, լաքին հիչ պիր լագըրտըլարընը իչիտէմէտիյինտէն, էնտիշէ վէ վէսվէսէսինտէն տուրամայօր իտի.

Բասգալըն Թէհիտէսիթ վէ չէհրէսի ասըլ վէ հիւզնիւնի օլարագ ավտէԹ իԹտիկինի կէօրիւնճէ, Ժագ.—Նէ՞ վար, նէ՞ օլտու.—տէյու սիւվալ իԹտիքտէ,

Բասգալ.—Նէ՞ օլաճագ, իգպալըմըզ Թէրս տէօնիյօր... պիզ իգպալըմըզ Թէքէրլէր տէյիլ տիր զաննը իտէյօր իտիք հալպուքի ասլ մէկէր աքսի իմիչ... սէրվէթ էլիմիզտէն կիտիյօր...

Ժագ.—Ֆիքրինի անլամատըմ... քիԹապտան նէ՞ խապէր...

Բասգալ.—Բիւլթիւպլանէտէ տէյիլ իմիչ...

Ժագ.—Էյ նինէ կէ՞լմէյէճէք մի.

Բասգալ.—Խա՛յր, իչ տէօրԹ կիւն ագտէմ չալընմըշ, վէ խըրսըզը վէ անտէն քիԹապը պուլմագ իչիւն պաշգա պիր իւմիտ օլմայըպ, անճագ պուլընըրսա Թէսատիւֆէ պուլունաճագ մըշ, զիրա խըրսըզտան հիչ պիր իզ վէ նիշանէ եօգ տըր...

(Տէվամ)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Քաղաքական ժողով զարարը մուճի-պինճէ Բաթիրգ Սմեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի Թարաֆընտան Թաշրա Առաջնորդլարընա աթփտէքի Շրջաբերական իրատ գըլընմըշ տըր.

Առաջնորդական վիճակաց պաշտօնական յարաբերութիւնք ընդ Ազգային Պատրիարքարանի՝ որքան կանոնաւորութեամբ և պատշաճից պահանջած եղանակաւ կատարուին, այնքան կը դիւրանայ գաւառաց մէջ ազգային գործոց կարգադրութիւնն. սակայն ստէպ անտես կանուին հարկ եղած պայմաններն, և ատոր կը ծագին զանազան շփոթութիւնք և դժուարութիւնք, որք կը կնճռոտեն գործերն և տեղի կուտան աւելորդ բանակցութեանց և գործողութեանց. Պաշտօնական յարաբերութեանց օրինաւոր ուղղութեան համար թէև երբեմնակի ինչ ինչ հրահանգներ տրուած են ազգային գաւառական Վարչութեանց, բայց որպէս զի գործադրութեան մասին տեղի ունեցած զանցառութիւնք վերջ գտնեն, ըստ որոշման Ազգային Կեդր. Վարչութեան Քաղաքական Ժողովոյ՝ արժան համարեցաք Ներկայ շրջաբերական գրութեամբ կարեւոր հրահանգներն ամփոփ ձեւով մը հաղորդել Գաւառական Վարչութեանց, և ստիպմամբ յանձնարարել անոնց գործադրութիւնն.

Ա.— Պաշտօնական գրութիւնք կամ նամակք պէտք է գրուին յըստակ ու համառօտ ոճով, առանց ներածութեանց կամ աւելորդաբանութեանց, և մասնաւոր խնամ տարուի պաշտօնական լեզուին պահանջած պատշաճութեանց.

Բ.— Եղելութիւնք և խնդիրք պէտք է պատմուին ճշգրիտ և բացորոշ կերպով, յիշատակուելով տեղի ունեցած անցից թուականն, տեղըն, անձերն յանուանէ, և էական պարագաներն, ինչպէս նաև պաշտօնական շրջանակաց մէջ կատարուած գործողութիւնք և անոնց արդիւնքը որոց լուսաբանութեամբ կըրնայ խնդիրն կազմուիլ և որոշման ենթարկուիլ.

Այսու հանդերձ Առաջնորդաց պարտաւորութիւնն է քաղաքական իշխանութեան տնօրինութեան կարօտ գործերն ի տեղւոջ կարգադրելու համար՝ ամէն հնարաւոր միջոց ի գործ դնել, ամենայն պատշաճութեամբ և խոհեմութեամբ բանակցելով տեղական կառավարութեան հետ.

Գ.— Մէն մի խնդիր պէտք է հաղորդուի առանձին նամակաւ, փոխանակ քանի մը խնդիր միեւնոյն գրով ներկայացնելու, վասն զի խընդիրք իրենց տեսակին համաձայն կը յանձնուին պատկանեալ ժողովոյ որոշման, և անոնց միահամուռ մատուցումը մէկ թղթով կը դժուարացնէ դիւանատան գործողութեանց կատարումն, և թղթակցութեանց կանոնաւոր փոխանակութիւնն.

Դ.— Հեռագրական թղթակցութիւնք սահմանուած են միայն խիստ ստիպողական պարագայից համար, և աւելորդ է ամեն առթի մէջ անխտիր հեռագրի դիմել. Եւ որովհետեւ հեռագիրք շատ հակիրճ կըլլան, և չեն կրնար գործը մանրամանօրէն պարզել. ուստի երբ հեռագրով խնդիր մը ծանուցուի, հարկ կըլլայ նամակաւ եւս անոր պարունակութիւնը լուսաբանել ու հաստատել և առաջին թղթատարով զայն հասցընել, մասնաւոր փոյթ տանելով լեզուին պատշաճութեան.

Ե.— Պաշտօնական գրութիւնք պէտք է կրեն Առաջնորդին ստորագրութիւնն և կնիքն երբ միայն իր կողմէն ներկայանան խնդիրք. իսկ երբ վիճակին Կրօնական կամ Քաղաքական ժողովոց միոյն կամ երկուքին որոշմամբ հաղորդուին, Առաջնորդին ստորագրութեան և կնիքոյն հետ՝ պէտք է կրեն նաև ժողովներու կնիքն և Դիւանի անդամոց ստորագրութիւնն, եթէ ոչ ան վաւեր կը համարուին գրութիւնք.

Զ.— Ի բաց առեալ Ազգային Պատրիարքարանի տնօրինութեան ներկայացեալ խնդիրներն, Առաջնորդք կը պարտաւորին գէթ ամիսն մի անգամ իրենց կողմէ տեղեկագիր մը ուղղել ըստ խմատի 1888 սեպտ. 22 թուականաւ և 174 համարաւ շրջաբերականին, որ ուղղեալ է յառաջագոյն, և վիճակին ընդհանուր գործոց և ազգային հաստատութեանց կացութեան վրայ լոկ տեղեկութիւն տալ ի գիտութիւն. Այս ամսօրեայ տեղեկագիրք շրջաբերականիս Գ. յօդուածին տրամադրութեան ներքեւ չեն գտնուիր և անոնց մէջ չեն անցնիր այն խնդիրներն, որ պիտի ներկայացուին ի տնօրինութիւն.

Է.— Պատրիարքարանի տնօրինութեան կարօտ վիճակային բոլոր խընդիրք, թէ վերաբերին առաջնորդանիստ քաղաքին և թէ թեմօրէից, Առաջնորդարանին միջոցաւ պէտք է հաղորդուին. Սակայն ստէպ թեմերէն ուղղակի տեղական գործեր կը ներկայացուին, գաւառային վարչական ու պաշտօնական շրջանակներէ դեռ չանցած, և նախնական գործողութեամբք չհասունցած, որով Պատրիարքարանը կըստիպուի այս թերին լրացնելու համար գործերն վերադարձնել Առաջնորդական կեդրոնին, և ատոր կը ծագին յապաղմունք գործավարութեան և անտեղի թղթակցութիւնք. Այս անկանոնութեան առաջքն առնլու համար նախ՝ հարկ է որ իւրաքանչիւր թեմի մէջ, ուր որ եկեղեցի կայ և բաւական թուով ժողովուրդ, ըստ Սահմանադրութեան Թաղ. Խորհուրդք հաստատուին, և այսպէս թեմերն ունենալով իրենց ազգային օրինաւոր կազմակերպութիւնն՝ առաջնորդարանի հետ կարենան պաշտօնական յարաբերութիւն կատարել. և երկրորդ՝ Առաջնորդք կը պարտաւորին իրենց խնամոց ու հսկողութեան ներքեւ առնլով թեմերն՝ հրահանգ տալ ներկայացնելու իրենց գործերն Առաջնորդարանաց, փոխանակ ուղղակի դիմելու Պատրիարքարանի.

Արդ՝ կը յանձնարարեմք Ձեզ սոյն շրջաբերականիս տրամադրութեանց համաձայն կատարել Ազգ. Պատրիարքարանի հետ Ձեր պաշտօնական յարաբերութիւններն, գործադրելով այն ամեն պայմաններն, որք յարաբերութեանց կանոնաւոր ուղղութեան համար գծուած են ի սմին, և աւելորդ չեմք համարիր յաւելուլ նաեւ, որ եթէ տարբեր ձեւով ներկայացուին գործերն, և կանոնական գործողութեանց կատարման պատճառաւ՝ յետաձգմունք տեղի ունենան ի վնաս գործոց, պատասխանատուութիւնը Ձեզ կը վերաբերի.

Մնամք աղօթարար
Պատրիարք Կ. Պոլսոյ
ԽՈՐԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ԳԱՒԱՌԷՆ

17 ապրիլ 1889

Առ Պատ. խմբագրութիւն Ճէրիտէի Շարգիէի լրագրոյ.

Ձեր ազգօգուտ թերթի 1151 թուոյն մէջ «Պտոյտ ի Հայ Գիւղօրէս» վերնագրով տեղագրական մի յօդուած տեսնուեցաւ, գրեալ Մեծ. Տօգթ. Կ. Ց. Բաշաեանէ, որ կը նկարագրէր համառօտակի Տիվրիկի շըրջակայ գիւղօրէից նիւթական և բարոյական վիճակը և նոցա լաւ ու յոռի կողմերը. մեր խորին և անկեղծ շնորհակալիքն յայտնելով հանդերձ յիշեալ էֆ. ին որ առիթ չի փախցուներ ազգային դրօշմ կրող ընտիր յօդուածներ գրել մերթ ընդ մերթ, աւելորդ չեմք համարիր սակայն քիչ մը աւելի մանրամասն տեղեկութիւններ հաղորդել ձեր ազնիւ ընթերցողաց՝ մասնաւորաբար Գասմայ գիւղի վրայ, որ լինելով իմ ծննդավայրն ի մօտոյ շօշափած եմ նորա նիւթապէս և բարոյապէս լաւ կամ յոռի կողմերը. ուստի կը խնդրուի ձեր Պատ. խմբագրութենէն որ հաճիք ներկայիս անկիւն մը շնորհել ձեր թերթի մօտակայ թիւերէ միոյն մէջ.

Գասմայ Տիվրիկէ 4-6 ժամ հեռաւորութիւն ունի դէպի հարաւային արեւելք և Ակնէն 8-10 ժամ հեռի դէպ յարեւմտեան հիւսիս. կը պատկանի Տիվրիկի գայմագամութեան, որոյ պատասխանատու են տեղւոյն Թաղապետութիւնք և Իխթիյար մէճլիսին. իսկ բնիկ ազգայինք հոգեւորապէս Ս. Լուսաւորիչ վանուց թեմն լինելով, վանահայրն իբրեւ առաջնորդ նոցա գործերը կը կարգադրէ՝ տարին մի կամ երկու անգամ այցելով ի գիւղն, և այդ միջոցին հաւաքելով զպտուղն կը վերադառնայ ի վանս, որ Տիվրիկէն 2 ժամու չափ հեռի է. Գասմայէն 6-7 ժամ հեռի կը գտնուի նաեւ Ս. Յակոբայ վանքը.

Գիւղին դիրքը բարձր է. ջուրը վճիտ և խիստ առողջարար, օդն ընտիր և առողջաւէտ, ուր այս տեղական առաւելութիւնն յիրաւի կը գրգռէ շրջակայ գիւղօրէից բնակչաց նախանձը. սոյն գիւղ, ինչպէս արդէն յիշած է յօդուածագիր էֆէնտին, ծննդավայրն եղած է Նորատունկեան երեւելի գերդաստանին, որոյ այժմ միայն բեկորները մընացած են անդ, զի մեծագոյն մասամբ և ի վաղ ժամանակաց գաղթած են ի Կ. Պոլիս, թողլով ի սիրտ տեղացւոց անջինջ յիշատակ մը. այժմ կան մի քանի երեւելի գերդաստաններ եւս, որոց գործունէութեան շնորհիւ աղքատաց բաւական մեծ գումար մը կ՚ապրի.

Գասմայի շուրջը կը գտնուին քանի մօտ ուխտատեղիներ որոց կ՚այցէ տեղային մանաւանդ կանանց դասը ամենայն ջերմեռանդութեամբ սոյն ուխտատեղեաց երկուքին՝ այս է Խնդրակատարի և Ս. Լուսաւորչայ վրայ (1) շատ մը աւանդութիւններ կը պատմուին. սոյն սրբավայրք ասկէ 100—150 տարի յառաջ եկեղեցիներն էին Բագրատունի անուամբ գիւղին որու այժմու տխուր աւերակաց և գերեզմաններու ահաւոր փլատակաց մէջ հազիւ իմն կարող եղած են կանգուն պահել իրենց խարխուլ որմերը. Բագրատունիի շրջակայքը մի քանի ուխտատեղիներ եւս կան որք ժամանակին եկեղեցի եղած լինել կը կարծուին և որոց նըկատմամբ սակայն մերայինք և օտարք չեն դադրած իրենց երկիւղած յարգանաց մէջ պակասիլ լի հաւատով և ջերմեռանդն սիրով. Բագրատունիի աւերակաց մէջ Լուսաղբիւր անուն մի ջուր կայ որ իւր առողջաւէտ յատկութեամբ կը բըժշկէ բազում մանաւանդ զերախայս իւրեանց հիւանդութիւններէն եթէ այդ անուշիկ և պաղորակ ջրով լուացուին. սա նուիրական աղբիւր մը դարձած է յայս ժողովրդեան.

Ունի 150 տուն բնակիչ որուն 100 տունը Հայ իսկ 50 տունը Թուրք են. բնակչաց մեծագոյն մասը կ՚զբաղի երկրագործութեամբ, որուն արդիւնքը ժողովրդեան պիտոյից պահանջման երբէք չհամապատասխաներ, զի հողն չէ այնչափ բերրի և արգասաւոր, այսու հանդերձ ունին սակայն լաւ այգեստաններ և պարտէզներ, որք զարդարուած են պըտղատու ծառերով. սասնըմէ տեղացիք ընտիր գինի կը պատրաստեն, բայց չափաւորաբար կը մխեն, զի չահագործելու միջոցներ կը պակսին իրենց, գլխաւորաբար հաղորդակցութեան դժուարութիւնք մեծ արգելք եղած են առ այս. ունի նաեւ ընտիր սեխ և ձմերուկ.

Ի Կ. Պոլիս ունի 150ի մօտ պանդուխտներ, որոց մեծագոյն մասը հացագործութեամբ և թեփավաճառութեամբ կ՚զբաղին. Խիստ ցաւալի և ողբալի է մեր պանդխտին կեանքը, զի 4-8 տարի հազար ու ու մէկ դժուարութեանց մէջ գործելէ յետոյ երբ կը վերադառնայ հայրենիս՝ ծախսելով իւր ունեցած դրամին գրեթէ 3/4 մասը մինչեւ իւր հայրենի տունը համնիլը, հազիւ 6—10 ամիս իւր ընտանեաց և զաւակաց հետ կը կենակցի, և ահա վերստին պանդխտութեան դառն ու տխուր հարկը կը պարտաւորէ զնա թողուլ իւր պաշտած հայրենի տունն, իւր հոգեհատոր զաւակունքըն, ամուսին, մերձաւորք ու բարեկամք և երթալ ի Պոլիս ապրուստ փնտռելու համար պանդխտութեան մէջ.

Տեղացիք ընդհանրապէս եկեղեցասէր են նամանաւանդ կանանց դասը. առաւօտ և երեկոյ կը յաճախեն ի Ս. Տաճարն Աստուածածնայ որ շինուած է 1866ին արդեամբ Նորատունկեան Մեծ. Յակոբ էֆ. ի և աշխատասիրութեամբ տեղացւոց. որմերն քարուկիր են, իսկ առաստաղը ծածկուած է փայտեայ գերաններով. ունի երկու քահանայ Տ. Գէորգ և Տ. Խաչատուր ըստ բաւականի ուսեալ. Ուսումնասիրաց անուամբ ընկերութիւն մը կազմուած է 5 տարիէ ի վեր Պոլսոյ պանդուխտ եղբարց մէջ որուն նպատակն է թէ նիւթապէս և թէ բարոյապէս նըպաստել տեղւոյն ազգային վարժարանին և զայն դերծ կացուցանել դրամական անձկութեան մէջ ինալէ. վարժարանն շինուած է եկեղեցւոյն կից, ունի 80 աշակերտ և 9 աշակերտուհի և մի տեսուչ որ գովելի եռանդեամբ կ՚աշխատի դպրոցին յառաջդիմութեան. այլ սակայն ցաւ ի սիրտ կ՚իմանամք թէ վերջերս ընկերութեան անդամոց մէջ հաշուական խնդրոյ մի մասին խռովութիւն ծագելով, ընկերութիւն իւր նպատակին համաձայն չի կրնար գործել ի մեծ ցաւ յառաջդիմասէր անձանց. Այստեղ աւելորդ չեմ համարիր հրապարակաւ հրաւէր կարդալ պատուարժան անդամոց և պանդուխտ եղբարց որ ի բաց վանելով անձնական կիրք և ոխակալութիւն, մէկ նպատակ միայն ունենան, այն է ընդհանուրին շահն և Ազգ. մանկտւոյն յառաջդիմութիւնը.

Ձենք ուզեր նաեւ խօսիլ աստ ամուսնութեան վերայ, զի սա կը կատարուի ըստ սովորութեան գաւառացւոց, այսինքն ամուսնանալ դեռատի հասակի մէջ և նորա անքակտելի կապով միացեալ միալ ընտանեկան յարկին հետ, զոր պիտի մոռնային անշուշտ վաղ իսկ եթէ օտարութեան մէջ, օտար հրապոյրներէ մըեալ՝ ամուսնանային օտարուհւոյ մը հետ. Գասմայի ամենէն աւելի նախանձելի վիճակն յայն կը կայանայ զի Թուրք և Հայք սիրով կը վարուին իրարու հետ և խիստ մտերմական յարաբերութիւններ ունին ընդ միմեանս.

Ց. Խ. Հալըճեան

(1) Որք կը գտնուին գիւղին հիւսիսային կողմն՝ հազիւ կէս ժամ հեռի Բագրատունի անուամբ մի փոքր վրայ իբրամէ մէկ քառորդ ժամու չափ հեռի.

ԱԼԹՈՒՆ ԻԼԷ
ՍԻԽԼԷՆՄԷՔ

Անատօլու վէ Ռումէլիտէ Միւսլիմ վէ զայրը միւսլիմ գատընլարըն ատէթա քեաֆֆէսի ալթունլա սիւսլէնմէյի ատէթ խուլուճիկլէր տիր. Օ Թարաֆլարը սէյահաթ իտէնլէր պիլիրլէր քի, Անատօլու վէ Ռումէլի գատընլարընըն սիւսլէրի միյանընտա էն պէօյիւկի՝ ալթուն օլուպ, ալթունտան սօնրա պիր ազ տա ինճի քընտիսինի կէօստէրմէքտէտիր. Միւճէվհէրաթըն էլմաս, բըրլանթի, եագութ, զիւմրիւտ կիպի էնվաը՝ օրալարտա չէօհրէթ պուլմամըշ տըր. Եալընըզ հիճազ Թարաֆլարընտան կէլտիկլէրի իչիւն ագիգ իլէ ֆիրուզէ վէ «այնը հուր» տէնիլէն Թաշլարըն պիր աղ գըյմէթի վար տըր.

Նէրէք մէզքիւրքեաթը Օսմանլըտէն վէ կէրէք մէզքիւրքեաթը էճնէպիյէտէն իրի ուֆագ հէր նէվ ալթունը տէլիպ տիւրլիւ տիւրլիւ չէքըլ վէ սուրէթտէ տիզաիքլէրի հալտէ պաշլարընա, կէրտանլարընա, գօլլարընա, կէօյիւսլէրինէ Թագարլար.

Պաշ իչիւն 50տէն 100է գատար 20լիք վէ եախօտ 40լըգ Մահմուտիյէտէն Թաս կիպի պիր չէյ եաբարլար քի, պունը Թէբէլլէրինէ օթուրթտըգլարը զէման էթրաֆընա տա զայէֆ Ալտզէլ օյալը պիր եազմա եէմէնի սարընա, ալթուն Թասը քէնտիլէրինէ բէք կիւզէլ եարաշտըրըրմըշ օլուրլար.

«Թաշ պասար» ուսուլինճէ, պաշլարընա տօլատըգլարը պու եէմէնինին ալթընա ինճէճիք սուճուգ կիպի տիզիլմիշ 10լըգ ալթունլարտան չէնպէր կիպի պիր վազիյէթտէ պիր սըրա ալթուն տիզէրլէր քի, պու եուվարլագլարըն նըսըֆլարը եագմա եէմէնի իլէ պաշլարընըն արասընտա գալըպ, եալընըզ նըսֆը տիկէրլէրի կէօրիւնիւր. Պունը Թագընան գատընլարըն էկէր Թէբէլէրինտէ ալթուն ֆէս տախի վար իսէ, չու 10լըգ ալթունլար կէօյա օ ալթուն ֆէսին եէմէնիտէն տիշարըյա չըգմըշ բէնարլարը զանն օլընըր.

Կէրտան իչիւն 20լիք ալթունտան պաշլայարագ պէշի պիր եէրտէ Ասսթրիա գուշլու գրիմիձլէրինէ վարընճայա գատար հէր նէվ ալթունլարտան սուճուգ կիպի տիզիլիպ պիր ալթուն կէրտանլըգ վիւճուտէ կէթիրիրլէր քի, հագիգաթէն բէք կիւզէլ կէօրիւնիւր. Պազը քէրրէ պու կէրտանլըղը ուֆարագ ալթունլարտան եարըբ, պատէհու Թա օրթա եէրինէ 5ի պիր եէրտէ պիր Օսմանլը լիրասը Թագարլար քի, պու տա պիր ալթուն չէրիտէ Թագըլմըշ պիր մէտալեօնտան տահա կիւզէլ եագըշըր.

Կէրտանլըգլա կէօյիւսլիւկի ճէմ իչիւն տախի պիր սըրասը տիկէրինտէն պէրտա օլմագ վէ գուլագ հիզասընա գատար էնտիկի զէման ուճու սիվրիլիպ գախտէսի (ալթ Թարաֆը) եօգարըտա վէ պաշ Թարաֆը աշաղըտա պիր չէքլ հէրէմի (բըրգաձև) բէյտա էյլէմէք իւզրէ պիր տէ կէօյիւսլիք եաբարլար. Պու կէօյիւսլիկի եարմալըգ տա եալընըզ «պօյուն ալթունը» իլէ կէրտանընը Թէզյին էյլէյէնլէր՝ իսթէըլէր իսէ, կէօյիւսլէրի իչիւն տէ «չարբասթ» տէտիկլէրի չէյի եաբարլար քի, այնը իլէ Թօբճը վէ սիւվարի զապիթլէրինին բալասգա գոլըչլարը կիպի սաղ օմուզ պաշընտան սօ[illegible] ալթընա տօղրու ինէր[illegible]

Պէլլէրինէ, քէմէր[illegible] տախի ալթուն տիզէրլէ[illegible] կէրէք չարբասթընտա կ[illegible] տէ ալթուն տիզմէք[illegible] էն պէօյիւք հիւնէրլէրլէրինի կ[illegible] բիրլէր. Պիր գարըշա եագըն էնլի օլան չէրիտլէրին քէնարլարընա ուֆաճըգ բուլպիկլէրի վէ օրթալարընա պէօյիւք գըթատա ալթունլարը տիզիպ Թօգա մագամընա տախի եա պէշի պիր եէրտէ գրիմիձ վէ եախօտ լիրա վէ եա արմուտիյէ ալթունը գօյարլար.

Եինէ պէօյլէ ալթուն տիզիլէրինտէն պիլէզիք վէ պազուպէնտլէր տախի եաբարլար.

Պիր վէլինի Թէմամ տօնաթմագ տէրէճէսինտէ սիւսլէտիքլէրի զէման պաշընտա, կէրտանընտա, կէօյիւսինտէ, գօլլարընտա, պէլինտէ հէման 5 օգգայա գատար ալթուն ճէմ իտիլմէսի նէվատիրտէն տէյիլ տիր. Լաքին պու սուրէթլէ վուգուա կէլէն սիւս՝ կէօզլէրէ սագի՞լ մի կէօրիւնիւր, իշթէ պուրասը ճայի պահս տըր.

Կէօզէ չիրքին կէօրիւնմէք՝ կիւզէլ կէօրիւնմէք ալըշմագա, կէօրնէկէ աիտ պիր քէյֆիյէթ տիր. Պու կիւն պիր մօտա չըգար, պիւթիւն գատընլար օնա ճան աթարլար. Նի՞չիւն. կիւզէլ կէօրիւրլէր տէ անըն իչիւն. Պիր զէման սօնրա տիկէր պիր մօտա չըգար, էվվէլքինի Թէրք իտէրլէր. Նի՞չիւն. ֆէնա կէօրմէկէ պաշլատըլար տա անըն իչիւն. Հալթա պազը քէրրէ գատընլար օ գատար աճայիպ վէ զարիֆ սիւսլէր եաբարլար քի, էրքէքլէր գահգահալարլա կիւլմէք տէրէճէլէրինէ կէլիրլէր իսէ տէ, անլեր պու սիւսլէրի բէք զիյատէ պէյէնէրէք եարմըշ օլուրլար իչիւն նէվիյէթը նիզամիյէլէրինէ հիւրմէթէն կիւլմէքտէն պաշգա օ պէյէնմէտիքլէրի չէյլէրի մէտհ ու սէնա իթմէքտէ միւբալէղէթը մէրտանէլէրի հասէթիլէ մէճպուրիյէթ կէօրիւրլէր. Եըլշալը հէր Թարիֆ իլէ, հէր մօտա տէյիշմէսի իլէ սապիթ տիր քի, գատընլարըն՝ հէր մօտալարընտա կէօզէ կիւզէլ վէ եա չիրքին կէօրիւնմէսի ասլա ճայի պահս օլմայըբ, եալընըզ մօտա օլմասը, «մօտա» տէնիլմէսի՝ օ չէյի հէմ գապուլ հէմ իճրա իչիւն քեաֆի տիր.

Պու հալտէ պիր ամճը Թէսֆէնկի իլէ վուրուլըպ գուրուլթըլըմըշ օլան եապանի գուշլարը պաշընա Թագան պիր ալաֆրանկա մատամանըն պիզիմ Ռումէլի վէ Անատօլուտա պաշընա ալթուն ֆէս կիյէն գատընը խոթիրգայա հիչ հագգը օլմազ, տէյիլմի՞.

Միւսլէնմէք տէնիլէն չէյի պիր տէ չու ճիհէթտէն տիւշիւնէլիմ.

Միւսլէնմէքտէն մագսատ՝ նէզաֆէթ տէյիլ տիր, նէզաֆէթ՝ եալընըզ Թէմիզլիք տիր քի, հէչ պիր սիւսլէնէճէք մէտարը օլմայան գատընլար տախի Թէմիզ օլապիլիրլէր. Պունըն աքսի օլարագ պիր գատըն՝ գուլամճը տիւքքեանընը իւսթիւնէ եիւքլէնիր տէ եինէ Թէմիզ վէ բաք սայըլմայապիլիր.

Միւսլէնմէքտէն մագսատ՝ ատէթա սէրվէթ ու սամանընըն էսէրինի կէօսթէրմէք տիր. «Պագ պէնիմ եէտիքտէն իչտիքտէն սօնրա պիր չօգ տահա մալըմ արթըյօր տա անլէրին պիր մըգտարընը տախի չէօյլէճէ իւսթիւմէ պաշըմա Թագըմըշըմ տըր» մանասըյլա սիւսլէնիրլէր.

Պու հալտէ «մալ» տիյէ հա՞նկը չէյէ տահա գամի օլարագ ըմլագ օլընապիլիր իսէ, անը մալ սայարագ սիւս իչիւն իսթիմալ պաչըլմա Թագմագլա մինասիպ տիւշմէ՞զ մի.

Էվվէլա, էլմասլար ինճիլէր տախի մալ տըր, հալթա գըյմէթը խըզաֆինէճէ ալթունտան տահա զիյատէ գըյմէթտար տըրլար. Անճագ պունլարըն գըյմէթլէրի նէսպի տիր. անը Թաշը հէր զէման անը գըյմէթի վէրմէզլէր, միւճէվհէրաթը մէզքիւրէնին գըյմէթլէրի իսէ՝ նէ պիր զէման չու գատար տէյմէզ օլմալարը իլէ Թախմին գըլընըր, նէ չիմտի չու գատար տէյմէճէքլէրի իլէ. Պու Թագտիրը գըյմէթլէրին քեաֆֆէսի՝ հիւքիւմսիզ տիր. Էլ գատար պիր քեաղըտըն պիր բարալըգ գըյմէթի օլմատըղը հալտէ, անը պանգա գայմէսի սուրէթինտէ Թապ իտինճէ, պինլէրճէ ֆրանգ գըյմէթ բէյտա էտէճէկի կիպի, պիր միւճէվհէրէ տէ նէ գատար գըյմէթ վէրիլիր իսէ, [illegible]յմէթի օ գատար արթըըրըլմըշ օլըր.

Լաքին ալթուն պէօյլէ մի տիր. [illegible]ալթուն պիւթիւն գըյմէթլէրին վահիտը գըյասի տիր. Լիրալը հէր քիմէ կէօսթէրսէլէր 100 գըրշ տըր, հիչ պիր զէման օլմազ քի, լիրանըն գըյմէթի 50յէ տիւշսիւն, եօլէ իսէ մէզքիւր գըյմէթլէր իլէ գըյմէթտար Թաշլար նասըլ մէտարը Թէզէյյիւն օլապիլիր իսէ, գըյմէթը մագթուէսիյէ ալթուն մէզքիւքէաթ տախի եօլէճէ մէտարը Թէզէյյիւն օլապիլիր.

Շու մալիւմաթը մուֆասսալէյի իթա իթմէքլիքիմիզէ սէպէպ օլան չէյի տէ չիմտի խաթիրլէտէ արզ իտէլիմ.

Ռումէլիտէն պու Թարաֆլարա կէլէն մուհաճիրլէր պիզէ պիր չօգ սէնալըգ կէթիրիպ կէօսթէրմիշ օլարգլարը կիպի, չու ալթունլա սիւսլէնմէք մօտասընը տա կէթիրմիշլէր տիր. Նէչէն սէնէ պազը տիւյիւնլէրտէ եալընըզ մուհաճիր հանըմլարըն ալթուն իլէ սիւսլէնտիքլէրինի իչիթմէքտէ իքէն, պու սէնէ Սթամպօլտա պիր գաչ տիւյիւնտէ Սթամպօլ հանըմլարընըն տա օրԹա հալլիլէրինէ վարընճայա գատար պիր չօղընտա ալթունլա սիւսլէնմէք մօտասընըն գապուլ օլընմըշ պուլընտըղընը խապէր ալտըգ.

Շիմտի մաքեմէմիւնիյէ խապէր ալտըգ. հալթա պիզէ խապէր վէրէնլէր տախի մաքեմէմիւնիյէ խապէր վէրտիլէր, պէշի պիր եէրտէ Օսմանլը ալթունլարը՝ պիւքէր միտալեօն իթթիխազ օլընարագ, պիր սիյահ գօր տէլա իլէ կէրտանա Թագըլմաար բէք զիյատէ եագըշըգ ալըրըր կիպի, օրթա եէրտէ պիր պէօյիւք վէ անըն իքի եանլարընտա պիրէր տաղա քիւչիւք վէ ուճլարը գատար հէքքիւչիւքտէն քիւչիւկէ նըսգայիթ չէրեէք լիրալարըն ուֆաճըգ ալթուն խալգա վէ չէնկէլլէր իլէ պիրիպիրինէ բաղթ օլընմասընտան միւթէէհասըլ կէրտանլըգլարը բէք պէյէնէրէք Թարիֆ էյլէտիլէր քի, հիսաբճա գըյմէթլէրի տէ 30 լիրայա Թէգարրիւպ էյլէտիլէրտէն, հէմ կիւզէլ հէմ գըյմէթտար պիր զինէթ վիւճուտէ կէլիյօր տիմէք տիր.

Պիզիմ նազարը հիքմէթիմիզէ միւսԹահսէն կէօրիւլէն սոլ մի հիւճիմ ճինէթ՝ պէօյլէ 30 լիրայա պիր էլմաս կէրտանլըգ ալըրը զէման սանմագ լազըմ կէլինճէ եարը պահասընը Թիւթմամարը հալտէ, պիր 30 լիրալըգ կէրտանլըգըն հէր կիւն հէր սաաթ եինէ 30 լիրալըգ օլաճաղը, վէ էլմաս սանմաղա լէզիմ իչիւն միւչթէրի արամագ լազըմ կէլտիկի հալտէ, պու ալթուն կէրտանլըգա հէր քէսին պիթթապ վէ պիրզարուր միւչթէրի չըգաճաղը, վէ էլմաս կէրտանլըգլարը գըյմէն պօզտուրմագ ազիմ քիւլֆէթ օլտըղը հալտէ, ալթուն կէրտանլըգտան պիր տանէսի պիլէ չըգսա եինէ գըյմէթը մէվջուտ եսինի պուլաճաղը գազիյէլէրի տիր.

Իշթէ գատընլարըն պու տէֆաքի չու մօտալարընը հէր ազըր սէյիմ էրպապը՝ մուվաֆըգը հիքմէթ պուլուր քի, պու տա գատընլար իչիւն պիլվիւճուտ չայանը Թէշքիր կէօրիւլիւր.

ԱՀՄԷՏ ՄԻՏՀԱԹ
(Թ. Հաքիգաթ)

ՍԳՕԹ ԵԱՂԸ

Տէրսաատէթ 25 սեպտ. 1885

Մ. Սգօթ վէ Մ. Պօմ,

Սիզին «Էմիւլսիօն Սգօթ» նամ Թէրթիպինիզի գուլլանմայա պաշլատըղըմտան պէրու, մէզքիւր Թէրթիպին սըրաճա վէ գանսըզլըգ կիպի չօճուգ խասթալըգլարընտա բէք չօգ տէֆա հիւսնիւ նէթիճէսինի խաթըրհասըլ էյլէմիշիմ տիր.

Իմտի պէնիմ էֆքեարըմճա, իչպու խօշ վէ Փախտէպախշ Թէրթիպ՝ տախմա Մօրինա պալըգ եաղընա Թէրճիհ օլընմալը տըր. Պինաէն ալէյհ պէն տախի անը պու սուրէթլէ Թավսիյէ իտէրիմ.

Օրտուի Հիւմայուն
աթըպպաի սաալըգասընտան
Տօքթօր Ա. Անտրէասեան

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Իթալյանըն Միլան չէհրինտէն ալընան մալիւմաթա կէօրէ. Բարիզ սէրկիսի ուժուժիւնէ իչթիրագ իթ մէք վէ Ֆրանսայա հըսսիյաթը տօս թանէ իպրազ էյլէմէք իչիւն չէհրր մէգքիւրտէ պիր գօմիթէ թէչէքքիւլ իթմիչ տիր.

—

Ինկիլթէրա գրալիչասընըն իքինճի մախտումըտուգ տ'Էտինպուրկ' խասթա եաթմագտա օլտըղը Ալթընպուրգ Սէրհէլըընտան Սաքս Գօպուրգ լիմանընա չը գարըլմըչ տըր. Ահվալը սըհհիյէսի ֆէնալէտ մէմուլ էյլինէ թէհավվիւլ իթմիչ տիր.

—

Իթալիա գրալը Ումպէրթօ' պէրապէրինտէ վէլիահտը վէ րէիսը վիւքէլա վէ հարպիյէ նազըրը պուլընտըղը հալտէ գարիպէն Պէրլինէ ազիմէթ իտուպ, 8 կիւն Ալէմանիա իմպէրաթօրընըն միւսաֆիրի օլաճագընտան, իգամէթինէ Բօթստամտա քիւչքի Փրինսիփալի սէրայը թախսիս գըլընմըչ տըր.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Եսհ. ում. տիւն ագչ. գափ.	18-08
» » » էն սիւքսէք	18-08
» » » էն աշաղը	17-39
Գու սապահ աչըլտը	18-14
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գափ.	43-27
» » » էն սիւքսէք	43-30
» » » էն աշաղը	43-
» » » աչըլտը	44-35
Մըսըր մուէթթահըտէ գափ.	-
Գու սապահ աչըլտը	-
Սէհմ Ա.	29-20
» Պ.	17-20
» Գ.	18-14
Բումէլի չըմէնտիֆէրի	63-25
Ագչէ փարէլի	7-
Րէժի Աղչ.	-
Հէվալէսիզ »	30-

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Քրէտի ժէնէրալ ք.ք.	9-10
Օսմանլը պանգասը	7-19
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-82½
Թրամվայ	4-34

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղըշ. Բէ.
Պէյազ մէճիտիյէ փարէը	108-31
Մէթալիք »	102-
Պէշլիք »	104-10
Ալթըլըգ »	104-10
Ինկիլիզ լիրասը	110-28
Ֆրանսըզ ալթունը	87-32
Բօլ	90-20
Գրէմիզ ալթունը	50-20
Գարպօն գայմէսի	08-52

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	-
50) » »	09-20
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	09-
10000)»	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպըը ալիսինտէն

(Նումէրօ 36)

Եաշ Թուզլը հինտ կէօնի.
Եաշ Թուզլը Էվրօփա կէօնի.
Թուզլը գուրու Գայսէրի վէ Հէվալիսի կէօնի.
Թուզլը գուրու Իզմիր կէօնի.
Թուզլը եաշ տանա կէօնի.
Իզմիր քէօսէլէսի.
Քիլըու գըրգըմ գըվըրճըգ Բումէլի եաբաղըսը.
Մութթէհէր Օտէսա եաբաղըսը.
Նէբլի գըրգըմը քէչի գըլը.
Իզմիր բամպուգը.
Եարըմ եաղըլ Սբարթա սախթիյանը.
Ասթար վէ կէօմլէք իչիւն ամէրիգան.
Տօնլըք ամէրիգան.
Սրգ գանավաչօ.
Պէյազ մատամբօլ.
Գալիգօթ.

Ասաքիրը Շահանէ անպար վէ Փարլըգալարը իչիւն միւպայաա օլընաճագ պալատէ մուհարրէր էշեանըն իմասընա թալիփ օլանլարըն վէ չէրաիթը մուգարրէրէսինտէն մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին պէհէր կիւն իճրա օլընաճագ միւնագասալարընտա պուլունմագ իւզրէ Մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

18 Նիսան 1889

3—2

ԱԼԹՈՒՆ ՄԻՏԱԼԵԱԼԱՐ ՎԷ ԻՖԹԻԽԱՐ ՏԻՊԼՕՄԱԼԱՐԸ

ELIXIR GREZ

Գընագընա—գօղա վէ քէբօսին իլէ լէթէրթիդ օլունմըշ տըր. Հէր խասթալըգտա գուլլանըլըր. Ալ կիւն ղարֆընտա մէյտէ ֆէսատլարընը, հազմըզըղը, մէյտէ էքշիլիսի, իշթահսըզլըղը, գանսըզլըղը, եիւրէք պուլանթըլարընը տէֆ իտէր.

Պու իլաճ Բարիզտէ Լա Պրիւյէր' սօգաղընտա 34 Նումէրօտա էճզաճը Բ. Կրէզ Նէզտինտէ վէ պիլճիւմլէ էճզաճըլարտա պուլունուր.

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

ԹՐԱՊԻԶՕՆ ԽԱԹԹԸ

(Հաֆթատա պիր էճրա օլընան սէֆէր)

Սալը կիւնլէրի Տէրսաանէթէն հարէքէթ իտուպ, Էրէքլի, Ինէպօլու, Սինօպ, Սամսուն, Իւնիէ, Օրտու, Թիրէպօլու, Րիզէ վէ Թրապիզօնա ազիմէթ իտէր.

ՊԱՐԹԸՆ ԽԱԹԹԸ

(Հաֆթատա պիր էճրա օլընան սէֆէր)

Չարշէնպէհ կիւնլէրի Տէրսաանէթէն հարէքէթ իտուպ, Էրէքլի, Պարթըն վէ Ամասրայա ուղրար.

ԹԱՐԱՊԼՈՒՍԸ ՂԱՐՊ ԽԱԹԹԸ

(15 կիւնտէ պիր էճրա օլընան սէֆէր)

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումա էրթէսի կիւնլէրի Իզմիր վէ Կիրիտ Թարիգըէրիյլէ Սէթամպօլտան հարէքէթլէ, Տէրնէ, Պէնկազի, Թարապլուսը Ղարպ վէ Մալթայա ազիմէթ իտէր.

ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷ (ԲԱՐԱՇԱՄ) ԽԱԹԹԸ

(15 կիւնտէ պիր էճրա օլընան սէֆէր)

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումա էրթէսի կիւնիւ Սէթամպօլտան հարէքէթ իտուպ Կէլիպօլու, Չանագգալէ, Միտիլլի, Իզմիր, Սագըզ, Բատօս, Ատալիա, Մէրսին, Իսքէնտէրունէ, Թարապլուսը Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բօրսաիտ վէ Իսքէնտէրիյէյէ հարէքէթ իտէր, վէ Թէքրար Իսքէնտէրիյէտէն կիրիտ Թարիգիյլէ ավտէթ իտէր.

ՍԷԼԱՆԻՔ ԽԱԹԹԸ

(15 կիւնտէ պիր էճրա օլընան սէֆէր)

Հէր 15 կիւնտէ պիր տէֆա ճումա կիւնլէրի Տէրսաանէթէն հարէքէթլէ Կէլիպօլու, Չանագգալէ, Տէտէ Աղաճ, Գարա Աղաճ, Գավալա, Այնօրօզ վէ Սէլանիկէ կիտէր.

ՄՈՒՏԱՆԻԱ ԽԱԹԹԸ

Հաֆթատա իքի տէֆա Տէրսաանէթէն վէ Մուտանիատան հարէքէթ իտուպ կէմլէյէ վէ լէտէլ իճապ Արմուտլըյա տախի ուղրար.

Տէրսաանէթէն ճումա, բազար վէ սալը կիւնլէրի հարէքէթ իտէր.

ԻԶՄԻՏ ԽԱԹԹԸ

Բազարտան մաատա հէր կիւն Սէթամպօլտան վէ Իզմիտտէն հարէքէթ իտէր, վէ Տաըլճա, Գարամիւսալ, Եալըվա, Էրէկլի, Գօնճա, Գազըգլը, Տէյիրմէնտէրէ վէ Տէքքանիա տախի ուղրար.

ՊԱՆՏԸՐՄԱ ԽԱԹԹԸ

Հաֆթատա իքի տէֆա Տէրսաանէթէն վէ Պանտըրմատան հարէքէթ իտէր վէ Բըէմէյէ տախի ուղրար. Տէրսաանէթէն բազար էրթէսի, չարշէնպէհ վէ ճումա էրթէսի կիւնլէրի ավտէթ իտէր: Գուզունճուգ վէ գըյուն զէմանլարընտա լէտէլ իճապ ֆէվգըլատէ վաբօրլար թային վէ իրսալ գըլընաճագ տըր.

ՇԷՆԿԻՆ ԽԱԹԹԸ

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումա էրթէսի կիւնլէրի Տէրսաանէթէն հարէքէթլէ Չանագգալէ, Լէմնօս, Սէլանիք, Բրէվէզա, Պարկա, Մօրթօ, Գօրֆու, Այ Սարանտա, Ավլօնիա, Տրաճ վէ Շէնկինէ ուղրար.

ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷ ԽԱԹԹԸ

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումա էրթէսի կիւնիւ Կիրիտ Թարիգիյլէ Տէրսաանէթէն Իսքէնտէրիյէյէ հարէքէթլէ, պատէհու Իսքէնտէրիյէտէն գըյամ' իտէրէք վէ Բարաշամ սէվահիլի Իսքէլէլէրինէ ուղրայարագ Տէրսաանէթէ ավտէթ իտէր.

ՍԱԳԸԶ ԽԱԹԹԸ

Այտա իքի տէֆա հէր 10 կիւնտէ պիր Տէրսաանէթէն հարէքէթլէ, Կէլիպօլու, Չանագգալէ, Պօղչա Ատա, Այվալը, Էտրէմիտ, Ավալըգ, Միտիլլի, Տիքէլի, Իզմիր, Չէշմէ վէ Սագըզա ուղրար.

ԳԱՐԱՊԻԳԱ ԽԱԹԹԸ

Հէր բազար էրթէսի վէ բէնճշէնպիհ կիւնլէրի Տէրսաանէթէն հարէքէթլէ, Թէքիրտաղ, Ղանօս, Խօրա, Միրէֆթէ, [վէ լէտէլ իճապ Էրէկլիյէ իսքէլէսի] Շարքէօյ, Էրտէկ, Մարմարա, Բաշա Լիմանը, Էրտէք վէ Գարապիգայա ուղրար.

ԹԷՔԻՐՏԱՂ ԽԱԹԹԸ

Հէր սալը վէ ճումա էրթէսի կիւնլէրի քէօբրիւտէն հարէքէթլէ, Պիւկատօս, Սիլիվրի, Էրէկլի վէ Թէքիրտաղա ուղրար վէ բազար էրթէսի վէ բէնճշէնպիհ կիւնլէրի տախի Թէքիրտաղընտան հարէքէթլէ մէզքիւր իսքէլէլէրէ ուղրայարագ քէօբրիւյէ ավտէթ իտէր.

ՊԻՐ ՄՈՒԳԱՅԷՍԷ

«Անգըր» Նամ Էօմիւր սիկուրթա գումբանիասը հազըրընտա պուլունտան ազտէմ հէր նէ քի եազմըշ իսէք, քեաֆֆէսի տէ քէսպը Թէհագգուգ իթտիքտէն պաշգա, հալ ու ահվալինի քէմալը պիթարաֆի իլէ եազմագտա օլտըղըմըզ մէզքիւր գումբանեայա բէք զիյատէ Թարաֆտար ատտ իտիլմէք իչիւն էվվէլճէ Թային իթմէք իսթէտիքլիմիզ հուսուսը տախի Թէճավուզ էյլէմիշտիր.

Վուգուաթ վէ րագգամլարա պինաէն իտտաա իտէրէք պէյան իտէրիզ քի, Թէքմիլ Ավսթրիա—Մաճառիսթանտա հիսսէ սէնէտլէրի Վիէննա պօրսասընըն րէսմի ֆիյաթ ճէտվէլինէ կէչմիշ 8 ատէտ Էօմիւր Սիկուրթա գումբանեասը մէվճուտ տըր. Մէզքիւր րէսմի ճէտվէլտէ, Անգըրըն հիսսէսի' 4500 ֆիօրին օլուպ, անտէն սօնրա կէլէն գումբանեալարըն 320-167-280-405-225-170 ֆիօրին տիր. Թէմէթթիւ մատտէսինէ կէլինճէ, մէզքիւր ճէտվէլտէ օգունտըղընա կէօրէ, ախիրէն Անգըր գումբանեա' 275 ֆիօրին, տիկէր 2 գումբանեա' 106, պիր տիկէրի' 16, պիր տիկէրի' 10, պիր տիկէրի 8 ֆիօրին Թէմէթթիւ Թէվզի իթմիչ օլուպ, տահա քիւչիւք տիկէր 2 գումբանեա իսէ հիչ պիր Թէմէթթիւ Թէվզի իտէմէմիչլէր տիր.

Անգըր գումբանեասըյլա սայիր տահիրչտէ իճրաի մուամէլէ իտէն իչպու գումբանեալարը իպրար իթմէքէ իչիւն անլէրին իսմինի զիքրէթմէկտէն սարֆը նազար իտէրիզ. լաքին անլէր հագգընտա պիր ֆիքր հասըլ իթմէք իչիւն պալատէքի րագգամլարը' եէգտիկէրիյլէ մուգայէսէ իթմէք' մազսատէ քեաֆի տիր.

ՍԱԹԼԸԳ ԽԱՆԷ

Իւսկիւտարտա Թօփխանէլի օղլու ճամասինտէ, 6000 արչըն պաղ, մա դուլապ, մաթպախ վէ չամաշըրլըգ 8 օտա վէ 2 սուֆալը հավի պիր պաղ խանէ ֆիրուխթ օլընաճաղընտան, Թալէպ օլանլարըն մաթպաամըզա միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունըր.

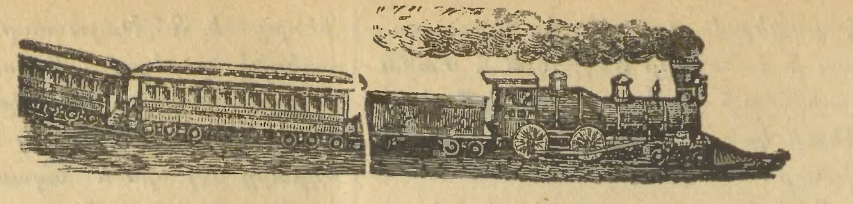

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

1889 Ալաֆր. Ապրիլ 19տան իթիպարէն

ԱԶԻՄԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ. / ՍԹԱՍԻՕՆ		3 Էչէա վէ Եօլճու	4 Եօլճու	6 Էչէա վէ Եօլճու	8 Եօլճու	10 Եօլճու	12 Եօլճու		Գիլօմէթրօ հիսապիլէ մէսաֆէ
ՔԵՕՓՐԻՒՏԷՆ		1 10	2 30	7 05	8 10	10 25	11 30		
Հայտար բաշատան		1 55	3 05	7 45	8 45	11	12 05		
Գըզըլ Թօփրագ	միւվ.	2	3 10	7 50	8 50	11 05	12 10		
	ագի.	2 02	3 12	7 52	8 52	11 07	12 12		2 628
Ֆ'ն. քէօշկէսի	միւվ.								
	ագի.								3 210
Քէօզ Թէբէ	միւվ.	2 08	3 18	7 58	8 58	11 13	12 18		5 15
	ագի.	2 10	3 20	8	9	11 15	12 20		
Էրէն Քէօյ	միւվ.	2 12	3 22	8 02	9 02	11 17	12 22		6 —
	ագի.	2 14	3 26	8 04	9 04	11 21	12 26		
Պօսթանճը	միւվ.	2 20	3 32	8 10	9 10	11 27	12 32		9 —
	ագի.	2 21	3 33	8 12	9 11	11 30	12 34		
Մալթէբէ	միւվ.	2 31	3 43	8 22	9 21	11 40	12 44		14 —
	ագի.	2 33	3 45	8 24	9 22	11 42	12 46		
Գարթալ	միւվ.	2 46	3 58	8 37	9 35	11 55	12 59		
	ագի.	2 51	4	8 39	9 36	11 57	1 04		20 50
Բէնտիք	միւվ.	2 59	4 08	8 47	9 44	12 05	1 09		
	ագի.	3 06		8 54					24 50
Թուզլա	միւվ.	3 26		9 14					
	ագի.	3 31		9 17					34 75
Կէպիզէ	միւվ.	3 50		9 36					
	ագի.	3 52		9 39					44 25
Տիլ Իսկէլէսի	միւվ.	4 14		10 01					
	ագի.	4 16		10 02					55 25
Թավշանճըլ	միւվ.	4 24		10 10					
	ագի.	4 26		10 12					59 25
Հէրէքէ	միւվ.	4 35		10 21					
	ագի.	4 37		10 23					63 75
Եարըմճա	միւվ.	4 57		10 43					
	ագի.	4 59		10 45					73 50
Թիւթ. Չիֆթլիք	միւվ.	5 12		10 58					
	ագի.	5 14		11					79 75
ԻԶՄԻՏԷ	միւվ.	5 36		11 22					91 —

ԱՎՏԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ / ՍԹԱՍԻՕՆ		1 Եօլճու	3 Եօլճու	5 Էչէա վէ Եօլճու	7 Եօլճու	9 Էչէա վէ Եօլճու	11 Եօլճու	Գիլօմէթրօ հիսապիլէ մէսաֆէ
ԻԶՄԻՏՏԷՆ				12 06		7 05		
Թիւթ. Չիֆթլիք	միւվ.			12 28		7 27		
	ագի.			12 30		7 28		11 25
Եարըմճա	միւվ.			12 43		7 41		
	ագի.			12 45		7 44		17 50
Հէրէքէ	միւվ.			1 05		8 04		
	ագի.			1 07		8 07		27 25
Թավշանճըլ	միւվ.			1 16		8 16		
	ագի.			1 18		8 19		31 75
Տիլ Իսկէլէսի	միւվ.			1 26		8 27		
	ագի.			1 28		8 29		35 75
Կէպիզէ	միւվ.			1 50		8 51		
	ագի.			1 52		8 56		46 75
Թուզլա	միւվ.			2 11		9 15		
	ագի.			2 16		9 20		56 25
Բէնտիք	միւվ.			2 36		9 40		
	ագի.	11 30	12 40	2 42	4 20	9 46	10 50	66 50
Գարթալ	միւվ.	11 38	12 48	2 50	4 28	9 54	10 58	
	ագի.	11 40	12 50	2 53	4 30	9 58	11	70 50
Մալթէբէ	միւվ.	11 53	1 03	3 06	4 43	10 11	11 13	
	ագի.	11 55	1 05	3 08	4 44	10 15	11 16	77 —
Պօսթանճը	միւվ.	12 05	1 15	3 18	4 54	10 25	11 26	
	ագի.	12 07	1 17	3 19	4 55	10 29	11 28	82 —
Էրէն Քէօյ	միւվ.	12 13	1 23	3 25	5 01	10 35	11 34	
	ագի.	12 17	1 27	3 29	5 05	10 37	11 36	85 —
Քէօզ Թէբէ	միւվ.	12 19	1 29	3 31	5 07	10 39	11 38	
	ագի.	12 21	1 31	3 33	5 09	10 41	11 40	85 850
Ֆէնէր քէօշկէսի	միւվ.							
	ագի.							87 790
Գըզըլ Թօփրագ	միւվ.	12 27	1 37	3 39	5 15	10 47	11 46	88 372
	ագի.	12 29	1 39	3 41	5 17	10 49	11 47	
Հայտար Բաշա	միւվ.	12 34	1 44	3 46	5 22	10 54	11 52	91 —
» » վաբօր	ագի.	1 15	2 15	4 25	5 55	11 30	12 30	

Փօսթա թրէնի ... 2 նումէրօ Պօսթա մալ թրէնի ... 4, 6, 8, 10 » » » ; 5 նումէրօ Պօսթա մալ թրէնի ... 1, 3, 9, 11 » » »

EMULSION SCOTT

(ՍԳՕՏԻ ՕՀԸՐԷԿ)

ՄՕՐՈՒԻ ՉԻՂԸՆ ՃՕՒՏ ԻՒՂ

Իբօֆօսֆիթ տը շօւ ժը սօտայի

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳԱԴԻ Ա ՊՕՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք.

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մօրիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, Իբոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոլէրը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճռզածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով:

ԷՄՐԱԶԸ ՃԻԼՏԻՅԷՆԻՆ ՔԵԱՄԻԼԷՆ ՏԷՖԻ ԻՉԻՒՆ ԷՃԶԱՃԸ ՖԷԼԻՔՍ ԹԷՐԶԻՄԱՆԸՆ ԻՄԱԼ ԷՅԼԷՏԻԿԻ
ՆԷՎԻՃԱՏ ՀԱՊԼԷՐ ՎԷ ՄԷՐՀԷՄ

Ճէմիյէթը Թըպպիյէի Միւլքիյէի Շահանէտէն Թաստիգ պույուրուլմըշ տըր.

Իշպու հապ վէ մէրհէմ' էմրազը ճիլտիյէ վէ «էգզէմա» եանի Թուզլու պալղամ վէ մասալա [illegible] Թէճրիպէ վէ Թաստիգ օլունմըշ տըր. Մէզքիւր հապ վէ մէրհէմ [illegible]

Մահալը ֆիրուխթը Պաղչէ Ալի ճատտէսինտէ Ալէմ սէֆարէթխանէսի գուրպինտէ Ֆէլիքս էճզախանէսի, վէ տէբօսը Պաղչէ-Գափուսընտա Գասապեան էֆէնտի էճզախանէսի [illegible] Թասլիմ օլունուր. Հապլարըն գութուսը 20 վէ մէրհէմին գավանօզը 10 ղրշ.

Իւքնուր Մախսուս

Գըրմըզը ուէքքէպլէ իմզա վէ մօհրը ղըթիմի համիլ օլմայան գութու վէ գավանօզլարըն գապուլ իլան օլունուր.

ՀԱՐԻԳ ՎԷ ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

NORTH BRITISH MERCANTILE

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐԳԸՆԹԱՅԼ

1809տա Թէէսիս

	Ինկ. Լիրասը
Սէրմայէսի	3,000,000
Իհթիյաթ ագչէսի	5,978,946
1885 սէնէսի հասըլաթը	1,788,964

NORTHERN INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

1836տա Թէէսիս

	Ինկ. Լիրասը
Սէրմայէսի	3,000,0080
Իհթիյաթ ագչէսի	3,134,34
1885 սէնէսի հասըլաթը	898,076

Սալիֆ իւլ պէյան իքի գումբանեա էհվէն ֆիյաթըլա վէ միւթէտիլ չէրաիթլէ խանէ վէ էչեա վէ էմթաայի թիւճճարիյէ վէ սայիրէ սիկուրթա իտուպ, գազանըն վուգուընտա թէրաքքիպ պէրմուճիպը մուգավէլէ Թազմին իտէրլէր. Եալըզ ճիհէթինտէ Թազմինաթ 15,000,000 Ինկ. լիրասը.

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Maritime Insurance Cie.

Սէրմայէսի Ինկ. լիրասը 500,000 Իհթիյաթ ագչէսի Ինկ. լիրասը 120,000

Իշպու գումբանեա էհվէն ֆիյաթըլա վէ միւթէտիլ չէրաիթլէ կէրէք վաբօր վէ կէրէք եէլքէնլի սէֆինէլէրիյլէ միւրուր էմթաայի թիւճճարիյէ, կրուբօ վէ նօլի պէտէլի սիկուրթա իտէր. Մուհասալ մալիւմաթ իչիւն Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա մէզքիւր իւչ գումբանեալարըն աճէնթէսի ԳԱՐՆԻԿ Յ. ՍԷՐՈՒԲԵԱՆա միւրաճաաթ իթմէլի.

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆԻՆ
ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմայէ 200,000,000 ֆրանգ

Տէրսաանէթ աճէնցիասը

Գալաթատա Գարաքէօյտէ քէօբրիւ պաշընտա Հալաճեան խան

Աճէնցիա չիւալէսի

Սթամպուլտա Սուլթան Համամը սօգաղընտա Հանճըուլու խան

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ պիլճիւմլէ պանգա մուամէլէլէրինի տէրուհտէ իտէր.
Եսհամ իւզէրինէ իգրազ իտէր.
Եսհամ րէհին պարաց հիսապը ճարի աչար.
Ֆրանսայա վէ սայիր էճնէպի մէմլէքէթլէրինէ բօլիչա քէչիտէ իտէր.
Համիլինէ էտա օլունմագ իւզրէ գրէտիթօ քեաղըտլարը վէրիր.
Պօրսա իչլէրի իչիւն վէրիլէն էմրլէրի իճրա իտէր.
Եսհամ հըֆզ իտէր.
Թէսլիմ օլունան նուգուտը գապուլ իտէր, վէ մուգավիլինտէ չէրայիթը մալիւմէ իլէ պօնօյար վէրիր.
ՍԹԱՄՊՈՒԼ ԱՃԷՆՑԻԱՍԸՆԸՆ ՇԻՒՊԷՍԻ պանգա իշլէրինտէն մաատա, էմթաա իւզէրինէ տէ ագչէ էօտիւնճ վէրիր. Քէզալիք մէզքիւր չիւպէ' արտիքէտէ գալաճագ օլան էմթաալը կէօմրիւքտէն ալըր սագլար, վէ Սթամպուլտա եախօտ մէմալիքը էճնէպիյէտէ սաթըլաճագ էմթաայա տա գօմիսիօնճըլըգ իտէր.
Մահալը տէբօսը Սթամպուլտա Զինճիրլիքույու սօգաղընտա 31 Նումէրօլու մահալտէ տիր.

ՖՐԱՆԳՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

Իխթիգալ Թէէմինի իչիւն Պուտաբէշտէ բէյանգօլու սիկուրթա չիրքէթի.

1857տէ Ավսթրիա-Մաճառիսթան իմբէրաթօրլըղը Թարաֆընտան 7658 Նումէրօլը ֆէրման իլէ Թէէսիս օլունմըշ տըր.

Շիրքէթին սէրմայէսի	20,000,000 ֆրանգ
Մէվճուտը սանտըգ	10,000,000 »
Իհթիյաթ ագչէսի	12,000,000 »

Ումում Շարգ վէ Թիւրքիա իչիւն Տէրսաանէթէ Տիրէքթօր Մ. ԷՕԺԷՆ ԲԱՐԱԲԲՕՐ
» » » » Սէր միւֆէթթիչ Մ. ՆԱԶԱՐԷԹ ԽԱԶՃԵԱՆ
ԹԻՒՐՔԻԱ ՎԷ ՄԸՍԸՐ ՇԻՀԷԹԼԷՐԻՆՏԷ ՊԻԷՕՐԻՔ ԱՃԷՆԹԷԼԷՐ

Իսքէնտէրիյէ վէ Գահիրէ իչիւն' Մըսըր Պանգասը. Պէյրութտա' Օսմանլը Պանգասը. Սէլանիքտէ' Ալլաթինի Պանգասը. Իզմիրտէ' Թիւճճարը միւթէհայէրանէտէն Պալթազզի վէ Պոլլէզեան. Հալէպտէ' Գէօրգ վէ Սաճիկ Սէթեան. Ատանատա' Գասպարեան վէ Տամլամեան. Աթալիա վէ Սպարթատա' Շէրէֆէտտին վէ Տէրուհիտ. Թրապիզօնտա' Օսմանլը Պանգասը. Ագչէհիրտէ Եօլգանճըօղլու Մուրատ. Էրզրումտէ' Օսմանլը Պանգասը վէ ղալրիճիյէ:

Ֆրանգօ-Հօնկրուազ իսիմլու իխթիգալ չիրքէթի ղայէթ սուհուլէթլի սուրէթտէ Թէէմինաթ սիկուրթասը իլէ մէչղուլ օլմագտա տըր. կէրէք պէօյիւք ատամլար վէ կէրէք էրքէք վէ գըզ չօճուգլար իչիւն պիր վագթը մուայյէնտէն սօնրա, էմլիէնէ գարարկիր օլան մէբլաղը էօտէնմէկ իւզրէ.

Զանն իտէրիզ ուզուն պօլըս խըզահթա միւհթաճ տէյիլ տիր. պիր ֆամիլեանըն պաշը պուլունան վէ եախօտ չօլուգ չօճուգը օլան պիր քիմսէնին, կէրէք քէնտիսինին վէ կէրէք պալ ու էվլատընըն իխթիգալը թէէմինի իչիւն տիւչիւնմէսի. չիւնքի պիր աատէմ նասըլ քի կէլէճէկի օլուր, էյլէճէ տախի իխթիյարլըղը օլաճագ տըր. իչթէ պունլարըն տէֆի չարէսի իչիւն պու Շիրքէթ հէր պիր գօլայլըգլարը վէրմիչ տիր. սէնէլիք ուֆագ վէ կէօզէ կէօրիւնմէզ պիր մըգտար ագչէնին չիրքէթին սանտըղընա Թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, չիւնքի հիչ պիր աատամ պիլէմէզ վագթը միրուրի իլէ նէ՞ հալ քէսպ էյլէյէճէք քէնտի իխթիգալի, վէ եախօտ կէնճ եաշընտա վէֆաթ իթտիքտէն սօնրա նէ՞ օլաճագ քէնտի պալ ու էվլատընըն հալի. անըն իչիւն մուգատտէմա պիր պօրճ տըր պէհէր ուրուֆտա պուլունան պիր աատէմ իչիւն չիմտիտէն իխթիգալըն Թէէմինի. Եվրօբանըն հէր պիր ճիհէթինտէ վէ հէր պիր հիւքիւմէթին Թահթը թասարրուֆընտա իխթիգալ Թէէմինի իչիւն հիմայէ չիրքէթլէրի պուլունմագտա տըր, վէ րէնջպէր կիւրուհընտան պաշլայարագ իմբէրաթօրլարա վարընճայա գատար իխթիգալ Թէէմինինի ամէլէրի տիր. իշտէ պու չիրքէթլէրտէն էն ճէսիմ վէ էն միւթէմէտ վէ Էվրօբանըն հէր պիր պէօյիւք պանգալարընտան օլունմըշ օլան, վէ սանիյէն Ավսթրիա-Մաճառիսթան հիւքիւմէթինին «գօնթրօլը» Թահթընտա պուլունան վէ 31 սէնէտէնպէրի տէվամ իթմէքտէ օլան Ֆրանգօ-Հօնկրուազ սիկուրթա չիրքէթի Թիւրքիանըն բայիթահթը պուլունան Տէրսաանէթէ տախի 1880 սէնէսինտէն պէրու պիր միւտիրիյէթ Թէէսիս իթմիչ տիր.

1. Շիրքէթին իխթիգալ Թէէմինի իչիւն եաբտըղը մուամէլաթընտա ֆազլա օլարագ սէնէտէ պիր տէ գուրա քէչիտէ իտէր. պահիր. քեանունըը սանիտէն 30րնտա, Ավսթրիա-Մաճառիսթան տէվլէթինին մուգավէլաթ մուհարրիրլիկի վէ մալիյէ նազըրլըղը Թահթէ իտարէսինտէ. պէհէր գուրանըն նումէրօ մուգապիլի 100էր ինկիլիզ լիրասը եանի 2500 ֆրանգ գազանաճագ.

2. Սիկուրթա սէնէտինէ մահսուս օլարագ 3 սէնէլիք վէրկիլէր վէ եախօտ տահա զիյատէ էօտէնմիչ օլուր իսէ համիլինին չիրքէթտէն իխթիգրազ իթմէյէ հագգ ու սէլահիյէթի օլաճագ տըր, սէնէլիք ֆայիզ եիւզտէ 6յը կէչմէյէրէք.

Պու չիրքէթ' եանկըն վէ տէնիզ սիկուրթասը մուամէլաթը իլէ տախի մէչղուլ տըր.

Շիրքէթին միւթէէպէր վէ Թէէմին օլունմագ իւզրէ տէվլէթը Ալիյէնին Տէրսաանէթէ մէրքէզի պուլունան Օսմանլը Պանգասընը Թավսիյէ էյլէրիզ վէ եախօտ Էվրօբանըն էն մէչհուր վէ պէօյիւք պանգալարընտան քեափը մալիւմաթ ալըգ օլունապիլիր.

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ՍԹՈՒՏԻՕ ԳԱԼԱՏԸՐԸՄԱ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ

ԳԷՕԶԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄՈՒԹԷԱԼԼԻՔ

ԱԼԷՍԱԹ ԹՈՒՃՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահըլըղա միւթէալլիգ էնվայի ալաթ ու էտէվաթ մէվճուտ տըր.

Էզճումլէ, Եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուգտան) մամուլ միզվաճը միւխթէլիֆ, գասըգ պաղըլարը, էնվայի չիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլունմագտա տըր.

Մ. Բօլ Ֆօյաճեան' հէր նէվ սըբարըշաթ վէ Թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրուհտէ իտէր.